

TARTALOM

1. A szlovák irodalom kapcsolatai.....	2
2. A szlovák nyelv lexikológiája.....	6
3. A szlovák nyelv mondattana.....	9
4. A szlovák nyelv morfológiája.....	12
5. A szlovák nyelv stilisztikája.....	15
6. Bevezetés a nyelvtudományba és a szlovák nyelv hangtana.....	18
7. Fejezetek a világirodalomból.....	22
8. Fejezetek az összehasonlító nyelvészetből.....	26
9. Határon túli szlovák irodalom.....	27
10. Irodalomelmélet.....	31
11. Klasszicizmus és preromantika a szlovák irodalomban.....	34
12. Két világháború közötti szlovák irodalom.....	37
13. Nyelv és kommunikáció - kapcsolatok és összefüggések.....	40
14. Regionális és urbánus szlovák irodalom.....	43
15. Régi szlovák irodalom.....	47
16. Rétorika.....	51
17. Szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom.....	54
18. Szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom gyakorlat.....	57
19. Szlovák helyesírási és kiejtési gyakorlat.....	61
20. Szlovák irodalmi realizmus.....	64
21. Szlovák irodalmi romantika.....	67
22. Szlovák mint második nyelv módszertana.....	70
23. Szlovák morfológiai gyakorlatok.....	73
24. Záródolgozat és annak megvédése.....	76
25. Záródolgozati szeminárium.....	77
26. Államvizsga.....	81
27. Általános nyelvészet.....	83

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/KPSL/22	Tantárgy megnevezése: A szlovák irodalom kapcsolatai
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 3	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 2.	
Tanulmány szintje: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: Szemináriumi dolgozat elkészítése és prezentálása, valamint az órákon való aktív részvétel. A szemeszter során el kell olvasni még néhány tanulmányt, amelyeket aztán az órákon meg kell vitatni. A szemeszter alatti órai aktivitást figyelembe kell venni az értékelés során. Az értékelés alternatív módját az egyes órákra készített rövidebb munkák képezik, amelyeket az elolvasott anyagból kell készíteni. Ezeket is a szemeszter végén ki kell értékelni. Összegző értékelés: A – 100 – 91 %, B 90-81 %, C 80 – 71 %, D – 70-61 %, E 60 – 51 %. Az 50 %-ot el nem érő diák nem szerzi meg a kreditet.	
Oktatási eredmények: Tudás A szlovák szellemi élet az ezredfordulótól kezdve egészen 1918-ig a Magyar Királyságon belül fejlődött. A latin, német és magyar nyelv mellett szlovák is országos nyelvek számított. Ez a tény mai napig érezteti a hatását a szlovák irodalmi művekben. Erre a magyar-szlovák kapcsolatok bonyolultságának és ellentmondásosságának megismerése érdekében is rá kell mutatni. A hallgató a kurzus során áttekintést kap a kölcsönös viszonyok sajátos tulajdonságairól, azok terminológiai problémáiról és az adott korszak fontos szerzőiről és műveikről. Az utóbbiakat képes lesz elhelyezni a tágabb időbeli és kulturális összefüggésekbe, illetve képes lesz kiválasztani és javasolni azt a szlovák irodalmi személyiséget, amely alkalmas az adott problematika bemutatására. A kiválasztását majd megfelelően meg is tudja indokolni. A hallgató képes lesz az adott irodalmi személyiség életéről és alkotásáról szóló információ önálló összegyűjtésére, akár interneten, akár különböző publikációkban. Ezen kívül képes lesz tájékozódni és különbséget tenni a fontosabb és kevésbé fontos információ között. Továbbá majd képes lesz elemezni, átfogóan értékelni és nyilvánosan prezentálni a megszerzett információt. A megszerzett tudást a hallgató képes lesz konkrét kimeneti formákban is alkalmazni (tanórák, előadások, prezentációk stb.) A hallgató tudni fogja alkalmazni a megszerzett tudásanyagot az elméleti és gyakorlati síkon a konkrét feladat és tevékenység típus függvényében.	

A hallgató képes lesz a konkrét feladat (óra, előadás) egyes fázisainak betervezésére és konkretizálására, mégpedig az egyénekre és tanulmányi csoportokra szabott nehézségek kontextusában.

A hallgató a megszerzett információtömeg szelektálása során képes lesz felmérni a saját kompetenciák színvonalát és a megállapításait.

A hallgató képes lesz beazonosítani a szokásos szakmai problémákat, tovább képes lesz tanulmányozni és megfogalmazni azokat az elméleti és gyakorlati kiindulópontokat, amelyek szükségesek azok megfelelő szakmai színvonalú megoldásához.

Készségek

A hallgató képes lesz motiválni saját diákjait arra, hogy elsajátítsanak az adott tananyagot és érdeklődjenek az adott téma iránt.

A hallgató képes lesz önállóan újabb ismereteket szerezni a szlovák irodalomból.

A hallgató képes lesz megérteni az irodalom társadalmi funkcióját és jelentőségét, mégpedig átfogóan és specifikusan is, mindez az átfogó szlovák társadalmi és kulturális fejlődés, illetve jelenkor jobb megismerése kontextusában. Tudni fogja beazonosítani a konkrét alkotói feladatok tartalmát az említett ismeretek implementálása során.

A hallgató képes lesz megismerkedni az adott irodalmi területen jelentkező új trendekkel, illetve modern módszertani megközelítésekkel. Ugyanez vonatkozik majd azon munkafolyamatok leírásának aspektusaira, amelyek szükségesek az adott tananyag elsajátítása és a megkövetelt kimenetek önálló kidolgozása szempontjából.

A hallgató rendelkezni fog az egyén fejlődésének biológiai, lélektani és szociális aspektusairól, ismerni és érteni fogja a szocializációs folyamat intézményi koncepcióját, mégpedig a tágabb társadalomtudományi összefüggésekben. Rendelkezni fog alapvető áttekintéssel a társadalom szociális szerkezetéről, annak statikájáról, dinamikájáról, valamint érteni fogja a különböző szociális csoportok oktatási szükségleteit és sajátosságait. Tisztában van a pedagógiai munka problematikájával az oktatott populáció diverzitásának kontextusában. Alapvető ismeretekkel rendelkezik a konkrét egyének fejlődésének azon különbségeiről, amelyek az egészségügyi vagy szociális hátrányaikból következnek. Ugyanez vonatkozik a tehetségükre. Mindez azzal a céllal történik, hogy a nevelési-oktatási folyamat megvalósítása során, az inkluzív oktatás és nevelés körülményei között hatékonyan lehessen együttműködni a speciális pedagógusokkal, pszichológusokkal és más szakemberekkel, akik szakmai tanácsai és következtetései fontosak lehetnek az oktatási-nevelési folyamatokban. Úgyszintén alapvető tudományos ismeretekkel rendelkezik a profilalkotó oktatási területeken vagy specializációkban. Ismeri az aktuális állami oktatási programokat és azok jogi kereteit.

A hallgatóra jellemző lesz független, kritikus és analitikus gondolkodás, amelyet rugalmas módon tudja majd alkalmazni az oktatás körülményei között. Kulturálisan és nyelvileg felkészültnek kell lennie, illetve képesnek kell lennie csapatban dolgozni és másokat irányítani.

Kompetenciák

A hallgató képes lesz alkalmazni az általános és középiskolai szlovák irodalomoktatás szempontjából szükséges ismereteket és készségeket. Később képes lesz azokat felhasználni saját iskolai praxisában.

A hallgató képes lesz megvalósítani a célba vett ismeretfejlesztést, amely összefügg az irodalom szinkron és diakron fejlődésével. Önállóan képes lesz tervezni kiválasztott alkotótevékenységeket, amelyek kibővítik az irodalom ismereteit.

A hallgató az iskolai környezetben képes lesz irányítani a mások munkatípusát, amely a kiválasztott világirodalmi szerzők és műveik megismerésére irányul majd.

Tantárgy vázlata:

1. A szlovák-magyar kapcsolatok történeti sajátosságai és sajátosságai.
2. Terminológiai kérdések összekapcsolása és felosztása. A kifejezések kérdése Magyarország, Felsőföld, az egyes nemzetiségek nevei stb.
3. Első írásos említések nemzeti nyelveken, bibliafordítások, irodalmi nyelvek eredete. A modern nemzeti irodalmak megjelenése Magyarországon. Szlovák történelmi dalok, Magyarország története a szlovák költészetben.
4. Nyelvi kérdések konfliktusa a szlovák-magyar kapcsolatokban a 18. századtól.
5. Az irodalom szerepe a modern nemzeti közösség és civil társadalom építésének folyamatában
6. Barokk és klasszicizmus. Az első etnikai viták, bocsánatkérés, polémia. Új nemzeti ideológiák megjelenése. Kurucké piesne Kollár népdalgyűjteménye, Rákóczi-kori szlovák festmény. Daniel Krman, mint a Kuruc-kor forrása - Rákóczi zálogának felszentelése. Matej Bel, Bernolákovci.
7. Naptárak, mint a szlovák-magyar szimbiózis bizonyítékai. Egyetemi nyomda Nagyszombatban, mint szellemi központ.
8. Szlovák identitás, szlávtság és magyar hazaszeretet. J. Kollár, J. Chalupka, L. Štúr, J. Palárik.
9. Identitásproblémák és magyar elemek a szlovák romantika képviselőinek munkáiban: J. Kalinčiak, A. Sládkovič, S. Tomášik.
10. Magyarország és nemzeti kérdések a szlovák realisták munkáiban S. Hurban Vajanskýtól M. Rázusig. Nacionalisták, renegátok, hazafiak.
11. Magyarország és annak vége L. Nádaš Jégé és B. Slančíková Timrava munkásságában.
12. Budapest a szlovák irodalomban.
13. "Magyar élmények" a két világháború közötti irodalomban és a későbbi Magyarország-kép metamorfózisa.

Szakirodalom:

- ÁBRAHÁM B. (Red.): Maďarsko-slovenské terminologické otázky = Magyar-szlovák terminológiai kérdések : Pons Strigoniensis. Pilišska Čaba-Ostrihom : Katolícka univerzita Petra Pázmánya, 2008. - 370 s. - ISBN 978-963-9206-59-5.
- ÁBRAHÁM B., PILECKY M. (red.): A Duna vallomása: tanulmányok Käfer István hetvenedik születésnapjára. Piliscsaba, PPKE BTK 2006
- HALÁSZ I.: Cirkev, národ, štát = Daniel Bachát a jeho budapeštianske roky 1873-1906.- Esztergom - Piliscsaba : Pázmány Péter Katolikus Egyetem BTK, 2003. - 120 s. - ISBN 963 9296 80 5.
- HALÁSZ I.: Uhorsko a podoby slovenskej identity v dlhom 19. storočí. Bratislava : Kalligram, 2011. - 234 s. - ISBN 978-80-8101-435-2.
- HALÁSZ, I.: Južné Slovensko v literatúre (Stereotypy a interetnické súvislosti) = Dél-Szlovákia az irodalomban (Sztereotípiák és interetnikus összefüggések) Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2018. - 282 s. - ISBN 978-80-8122-279-5.
- Hungaro-Szlovakológia. Budapest : Szent István Társulat az Apostoli Szentszék Könyvkiadója, 2007. - 208 s. - ISBN 978 963 277 000 0.
- KOVÁCS A.: Szlovák életpályák a dualizmus kori Budapesten = Slovenské životné dráhy v Budapešti v období dualizmu : Ján Nepomuk Bobula – Milan Hodža. Budapest : MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézet, 2003. - 106 s. - ISBN 963 508 403 X.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

szlovák

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Oktató: PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD.					
Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022					
Jóváhagyta: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.					

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/LEX/22	Tantárgy megnevezése: A szlovák nyelv lexikológiája
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Előadás / Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 / 1 A tanulmányok ideje alatt: 26 / 13 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 5	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 3.	
Tanulmány szintje: I.	
Feltételtárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei: Aktív részvétel a foglalkozásokon és a szakirodalom tanulmányozása (2 kr) Alternatívákból 2 kredit szerezhető: A) szemináriumi munka B) folyamatos vizsgálatok C) projektmunka szótárral vagy korpuszanyaggal Záróvizsga vagy kollokviumi vizsga házi feladattal: 1 Kr. A tantárgy érdemjegyű összefoglaló értékelése az A (100% -90%), B (89% -80%), C (79% -70%), D (69% -60%) besorolási skála szerint valósul meg.), E (59% - 50%), 50% alatt: Fx. Az UJS tanulmányi szabályzatának megfelelően nem éri el az 50%-ot nem adható kredit. Időterhelés: 120 óra kombinált tanulás: 39 óra, szemináriumi munka előkészítése, kidolgozása: 26 óra, eredeti és szakirodalom további olvasása 26 óra, önálló tanulás és rendszeres felkészülés: 29 óra</p>	
<p>Oktatási eredmények: Tudás: • A hallgató elsajátítja a lexikológia, mint a kortárs szlovák nyelvi lexikon alapkérdéseit tükröző nyelvtudományi alapfogalmakat és terminusokat. Ezt a kifejezési rendszert használva mélyebben fogja ismerni a szó különböző aspektusait, mint a központi nyelvi egység, azaz. szemantikai és morfológiai felépítése, szókincs differenciálása, szóalkotási módszerek és eljárások, szóalkotási motiváció, a lexikai állomány gazdagítása különös tekintettel a lexikon dinamikájára. Készségek • A tanuló képes helyesen tájékozódni a nyelv lexikális rendszerében, mint a névadó egységek rendezett halmazában, akár más alrendszerekhez – hangzási, morfológiai, szintaktikai és stilisztikai – viszonylatban is. • A hallgató képes lesz megfelelően meghatározni és értelmezni a szlovák nyelv lexikai állományának dinamikus tendenciáit külső, nem nyelvi tényezők összefüggésében.</p>	

- A hallgató képes lesz helyesen és hatékonyan használni a kortárs szlovák lexikográfia legfontosabb műveit, különösen a szótárakat és a lexikális korpuszokat.

Kompetenciák:

- * A hallgató képes lesz a szlovák lexikológiából megszerzett elméleti ismereteit a nyelvgyakorlatban és a szlovák nyelv oktatásában alkalmazni.
- A lexikológia tanulmányozása során szerzett ismeretei alapján képes lesz önállóan tananyagokat készíteni a szlovák nyelv tanulásához és szókincsének fejlesztéséhez, különös tekintettel a nem nyelvi valóság nyelvi lexikális szintjének elemeinek kapcsolatára

Tantárgy vázlat:

1. A lexikológia tárgya, tudományágai és lényege a pedagógiai gyakorlat szemszögéből. Lexikológia és a nyelv egyéb szintjei. Szó és lexéma. A lexikális állomány felosztása és jellemzői.
2. Lexikográfia. A szótárak tipológiája. Szlovák nemzeti korpusz, szótárak az interneten. Szlovén-magyar lexikográfiai kontextus. Jelszókészítés, értelmezés tipológiája, szótárral való munka.
3. Lexikai szemantika. A lexikális jelentőség elemzésének módszerei. Onomasiológiai és szemasiológiai megközelítés. Formával összefüggő szavak (poliszémia, homonímia). A jelentés megváltoztatásának módjai.
4. Lexikai paradigmák: a jelentéshez kapcsolódó szavak (szemantikai mező, szinonímia, antonímia, hiponímia-hiperonímia, paronímia). Rendszerrelációk a lexikonban.
5. Lexikai motiváció és szóalkotási jelentés. A lexikális és szóalkotási motiváció típusai.
6. Lexémaképzés: szóalkotási módszerek és származtatási eljárások.
7. Szóalkotó szószerkezetek, egy- és többgyökerű szóképzők. Kompozitok névtani szerkezete.
8. Letöltés idegen nyelvekről. szlovák kapcsolattartás más nyelvekkel. A lexéma-visszakeresés okai. Letöltött szavak adaptálása. Letölthető termékek típusai. Interlingvális motiváció.
9. A lexikai egységek szupraszemantikája. Stíluslexéma. Termiologizálás, nemzetközivé válás.
10. Szókincs dinamikája. Lexika és idő: historizmusok, archaizmusok, neologizmusok, okszerisztika. Az időbeliség tünetének elvesztése, megszerzése és újraértékelése. Szóalkotás és lexikondinamika – a legtermékenyebb szóképző formánsok
11. Lexikai szemantikai szintagmatika. Elhelyezés. Többszavas nevek. Univerbizálás és multiverbizálás.
12. Frazeológia. Az idiómák tulajdonságai, eredete és felosztása. Az idiómák jelentése, formája, eredete és változékonysága.
13. Frazeológia nyelvközi kontextusban.

Szakirodalom:

DOLNÍK, J.: Lexikológia. Bratislava: UK, 2003. ISBN 80-223-1733-0

FURDÍK, J., Ed. OLOŠTIAK, M.: Slovenská slovo tvorba. Prešov: Náuka, 2004 ISBN 80-89038-28-X

GLOVNÁ, J.: Frazeológia. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2015. ISBN 978-80-558-0777-5.

HORECKÝ, J. – BUZZÁSYOVÁ, K. – BOSÁK, J.: Dynamika slovnjej zásoby súčasnej slovenčiny. Bratislava: Veda, 1989. ISBN 80-224-0047-5

MLACEK, J.: Slovenská frazeológia. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1984. 160 s.

OLOŠTIAK, M.: Lexikálna paradigmatica, sémantika a kombinatorika. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, 2017. Dostupné online: <http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Olostiak10>

OLOŠTIAK, M.: Slovtvorba, slovnodruhové prechody, preberanie a skracovanie lexém. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, 2017. Dostupné online: <http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Olostiak11>

OLOŠTIAK, M. – IVANOVÁ, M.: Kapitoly z lexikológie. Lexikálna syntagmatika a viacsovné pomenovania. Prešov : Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2013. ISBN 978-80-555-0938-9.

ORGOŇOVÁ, O. – BOHUNICKÁ, A.: Lexikológia slovenčiny. Učebné texty a cvičenia. Bratislava : Stimul, 2011. ISBN 978-80-8127-030-7
<http://slovníky.juls.savba.sk/>

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

szlovák

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: Dr. habil. Sándor János Tóth, PhD.

Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022

Jóváhagyta: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/SYNT/22	Tantárgy megnevezése: A szlovák nyelv mondattana
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Előadás / Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 / 1 A tanulmányok ideje alatt: 26 / 13 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 5	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 4.	
Tanulmány szintje: I.	
Feltéltárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei:</p> <p>A foglalkozásokon való aktív részvétel és a szakirodalom önálló tanulása (2 kredit) 1 kredit a következő alternatívák közül szerezhető be: A) szakirodalomra épülő szemináriumi munka, tematikusan a tantervnek megfelelően, B) szintaktikai feladatok elkészítése leendő tanulók számára a magyar tanítási nyelvű iskolákban a téma ütemtervével. C) aktuális projektfeladat 1 kredit a következő alternatívák közül szerezhető be: A) heti házi feladat: saját nyelvpéldagyűjtemény; B) folyamatos vizsgálatok; Záróvizsga vagy kollokvium felkészítéssel: 1 Kr.</p> <p>A tantárgy összefoglaló értékelése érdemjeggyel az osztályozási skála (A - FX) szerint történik, amely megfelel az UJS Tanulmányi Szabályzatának (19. cikk 3. pont).</p>	
<p>Oktatási eredmények:</p> <p>Tudás:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A nyelv szintaktikai alrendszerének működésméleteinek ismerete rendszertani és kommunikációs funkcionális szempontból. • A hallgató elsajátítja a szlovák nyelv grammatikai és szemantikai mondatalkotásának alapelveit, beleértve annak kommunikatív funkcionális szerkezetét. • A hallgató megismeri az egyes mondatfajtákat nyelvtani és szemantikai felépítésük szempontjából, a tagok keresztezési kérdéseivel, a szintézisek (raktárak) felépítésével, a félkonstrukciók kérdéskörével, valamint a mondatok tartalmával és nyelvtani szerkezetével. mondatokat. <p>Készségek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • A hallgató képes lesz (leendő) hallgatóinak érthetően elmagyarázni a mondat grammatikai, szemantikai és kommunikációs funkcionális felépítését. • A mondat elemzése a következő módszertani eljáráson fog alapulni: "a mondatot úgy kell elemezni, ahogyan keletkezett / keletkezett". 	

- Képes szintaktikailag szemléltetni egy mondat szintaktikai / mondatszerkezetét, ami segít jobban megérteni az összetevői közötti kapcsolatokat.
- A tanuló képes lesz nyelvtani és szemantikailag helyes mondatszerkezetek felismerésére és létrehozására, beleértve a szórendet is.
- A hallgató képes lesz helyesen azonosítani a mondatszerkezettől való módosításokat és eltéréseket.
- A hallgató képes lesz meghatározni az egyes mondattípusok grammatikai és szemantikai tulajdonságait, és felismeri a mondatok mondatszerkezetbe kapcsolásának módjait.
- A hallgató képes lesz helyesen megmagyarázni azokat a jelenségeket, amelyek túlmutatnak a mondatokban, és részét képezik a nemzetek feletti, ill. szöveg szintaxisa
- A tanuló képes lesz azonosítani és megmagyarázni a szlovák mondat grammatikai szerkezetének különbségeit a magyar nyelvű mondat grammatikai szerkezetével való összehasonlításban/konfrontációban.

Kompetenciák:

- A tanuló képes lesz alkalmazni a megszerzett szlovák nyelv szintaxisának elméleti ismereteit mind a nyelvben, mind a szlovák nyelvtanításban a VJM-es iskolákban.
- A hallgató a mondatelemzésből megszerzett elméleti ismereteit és gyakorlati tapasztalatait iskolai gyakorlatában tudja alkalmazni.
- A hallgató elkötelezetten viszonyul szakterületéhez, továbbra is érdeklődéssel követi az adott tudományág fejlődését.
- A tanuló képes lesz a mondatelemzés során megszerzett ismereteit didaktikusan alkalmazni a mindennapi iskolai gyakorlatban.
- A hallgató képes lesz önállóan megoldani a szlovák nyelv szintaxisának különböző területeiből származó problémákat, és elmélyíteni tudását a nyelv ezen sajátos szintjén. A hallgató képes lesz a megszerzett ismereteit megérteni, kifejtetni és a tantárgy tartalmi keretein belül funkcionálisan felhasználni, és kedvező légkört teremteni ezen ismeretek hallgatói oktatói munkája során történő elsajátításához.

Tantárgy vázlata:

1. A nyelv szintaktikai szintjének helye a nyelvrendszerben. A szintaxis tárgya. Szintaktikai elméletek és a tudományág felosztása.
2. A mondat, mondat és állítás lényege. Mondathatárok. A mondatok nyelvtani és modális szerkezete. Kommunikációs mondattípusok.
3. Az igei mondatok fajtái. Kétrészes és egyrészes mondatok. Aktív és passzív mondatok szlovák és magyar nyelven.
4. Szintagmatika - a szintagmák fajtái és kapcsolataik jellemzői
5. Szintagmatikai viszonyok: egyetértés, kötődés, kötődés. Morphoszintaxis.
6. Mondatrészek meghatározása és tipológiája.
7. Fő mondatrészek. Tárgy, állítmány és fundamentum.
8. A mondatrészek bővítése. Tárgy, határozó.
9. Félig prediktív konstrukciók. Kiegészítő, bővítmény.
10. Egyszerű mondat - grammatikai és szemantikai kapcsolat összetevői között: fő- és mellékmondat.
11. Összetett mondat - típusok, jellemzők.
12. Aktuális tagolás. A szórend, a szórend szemantikai grammatikai és ritmikai tényezői.
13. Szabálytalan mondatszerkezet. A mondatszerkezet egyes stilisztikai módosításainak jellemzői.

Szakirodalom:

IVANOVÁ, M.: Syntax slovenského jazyka. Prešov: Vydavateľstvo PU, 2011. ISBN 978 80 555 0435 3

KAČALA, J.: Syntagmatický slovosled v slovenčine. Martin : Vydavateľstvo Matice Slovenskej, 2013. ISBN 978-80-8115-130-9.

MISTRÍK, J.: Slovosled a vetosled v slovenčine. Bratislava : Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1966. ISBN 0013219

MOŠKO, G.: Príručka vetného rozboru. Prešov: Náuka, 2006. ISBN 80 8903839 5

NIŽNÍKOVÁ, J.: Valenčný slovník slovenských slovík. Prešov : Filozofická fakulta v Prešove, 1998. ISBN 80-88885-53-1

ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E.: Súčasný slovenský jazyk. Syntax. Bratislava: SPN, 1986. 261 s.

PATÁKOVÁ, M.: Ako rozoberať vety? Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1987. 195 s. ISBN 0004970 Toto neodporúčam, je tam veľa vecných chýb.

TÓTH, S. J.: Veta – text – štýl. Komárno: PF UJS, 2015. ISBN 978-80-8122-152-1

VAŇKO, J.: Lingvistické a didaktické otázky slovenskej syntaxe. Banská Bystrica : Metodické centrum, 2000. 52 s. ISBN 80-8041-320-7

VAŇKO, J.: Syntax slovenského jazyka. Nitra: FF UKF, 2015. ISBN 978 80 558086 5 9

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

szlovák

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.

Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022

Jóváhagyta: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/ MORF/22	Tantárgy megnevezése: A szlovák nyelv morfológiája
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Előadás / Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 / 1 A tanulmányok ideje alatt: 26 / 13 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 5	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 2.	
Tanulmány szintje: I.	
Feltéltárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: Az órákon való aktív részvételt az előző téma ismétléseként az óra elején feltett kérdések is bizonyítják + szakirodalom tanulmányozás (2 kredit) 2 kredit szerezhető az alternatívák közül: A) összehasonlító munka a szakirodalom alapján tematikusan a tantervnek megfelelően B) folyamatos vizsgálatok C) aktuális projektfeladat, ill. szemináriumi munka Zárófeladat vagy beszédvizsga önálló házi feladattal (1 kr.) Összefoglaló értékelés az UJS tanulmányi szabályzatának megfelelően (19. cikk, 3. pont)	
Oktatási eredmények: Tudás: <ul style="list-style-type: none"> • A hallgató elsajátítja a szlovák nyelv morfológia tudományágának alapvető terminológiáját. Megismerkednek különösen a főnévi és igei főnevek nyelvtani kategóriáival, az egyes főnevek meghatározásának kritériumaival, az esések funkciójával a szlovák nyelvben morfológiai szerkezettel és szóelemzéssel, az egyes főnevek funkciójával a grammatikai és szemantikai mondat szerkezet felépítésében. , stb. Több morfológiai jelenséget is elsajátít a magyartól eltérően szlovák nyelven. Készségek: • A hallgató elsajátítja a szlovák nyelv morfológiai rendszerének nyelvtani kategóriáinak lényegét, akár a szintaktikai rendszer kategóriáihoz viszonyítva is (jóslás, meghatározás, morfológiai összefüggések és összefüggések; megegyezés kérdései stb.) • A hallgató elsajátítja tudja elemezni a szavak morfológiai szerkezetét a főnévi és igei szófajok területén, és magyarázni az egyes morfológiai szegmensek funkcióját a szerkezetben. • A hallgató képes lesz azonosítani a nyelv morfológiai szintje elemeinek funkcióját a mondat- és mondat szerkezetalkotásban. • A hallgató képes lesz helyesen meghatározni a szlovák nyelv morfológiájának dinamikus tendenciáit, akár történeti keresztmetszetben is. Kompetenciák: * A hallgató képessé válik a megszerzett szlovák nyelv morfológiai elméleti ismereteinek nyelvi gyakorlatban történő alkalmazására, akár a szlovák és a magyar nyelv morfológiai jelenségeinek szembesítésével is. A morfológiai szint elemeinek tartalmi és formai	

szempontjainak alapos ismerete lehetővé teszi, hogy megértse azok szerepét a grammatikai és szemantikai mondszerkezet felépítésében, amit a következő szintaxistanulmányban és az érettségi után is hasznosítani tud, én. a morfológia és szintaxis oktatásában a magyar tannyelvű iskolákban.

Tantárgy vázlata:

1. A morfológia tárgya. Morfofonológia. Alaktani folyamatok, nyelvtani forma. Morfológiai kategóriák.
2. Morfematikus szószerkezet, morfémák meghatározásának módszerei, morféma tagolás, morfémák osztályozása. Morfematikus szótárak.
3. Morfológiai tipológia. A flektív és agglutinációs típusok közelebbi összehasonlítása. Nyelvtani homonímia, szinonímia és poliszémia. A szlovák nyelv morfológiai típusa a magyarhoz képest.
4. A szlovák szófajok rendszere és funkcióik, felosztásuk kritériumai. Világszemlélet és szótípus-kategorizálás. Részecskék, közbeszólások, csatolások.
5. Főnevek - osztályozás, nyelvtani kategória, szám és nem. Tulajdonnevek, köznevek, etnonimák, konkrét, absztrakt főnevek. Megszámlálhatóság, többes és egyes szám típusai a szlovák és a magyar nyelvben. A nem mint kategória. Férfi élő alkategória. Deklinációs típusok és minták. Dublet formák, átmenet a ragozási minták között.
6. Főnévragozás, esetek, elöljárószavak. A főnevek morfematikája. Esetek és elöljárószavak funkciója és rendszere. Esetszinkretizmus.
7. Igék - lexikai-szemantikai osztályozás. Teljes jelentésű / nem teljes jelentésű, személyes / személytelen igék. Segédigék és igekötők. A segédigék fajtái és funkciói. A határozatlan igealakok osztályozása.
8. Nyelvtani kategóriák és igeidők. Az igék morfematikája. Igetövek, időzítési minták. Idő, út, személy igék.
9. Igekötők. Verbális forma, látás. A verbális cselekvés szempontja és módja. Az ige neme és deagensizálása. Reflexivitás, visszaható igék fajtái.
10. Melléknevek: osztályozás, nyelvtani kategóriák, szintaktikai funkció, deklináció, fokozatosság és működőképesség. Határozószavak: alkotás, osztályozás, fokozatosság.
11. Névmások, funkcionális és formai jellemzőik, osztályozás és deklináció.
12. A számnevek funkcionális és formai jellemzői.
13. A morfológia dinamikája. A formák és kategóriák keletkezése és eltűnése.

Szakirodalom:

- AUXOVÁ, D. – VAŇKO, J.: Morfológia slovenského jazyka. Nitra: FF UKF, 2015. ISBN 978-80-558-0858-1
- DOLNÍK, J. (Ed.): Morfológické aspekty súčasnej slovenčiny. Bratislava: Veda, 2010. 464 s. ISBN 978-80-224-1169-2
- NAVRÁTIL, L.: Neohybné slovné druhy a citoslovcia. Nitra: Enigma, 2003.
- NAVRÁTIL, L.: Nominálne slovné druhy. Nitra: Enigma, 2005.
- NAVRÁTIL, L.: Slovesá – kráľovský slovný druh. Nitra: Enigma, 2009.
- NIŽNÍKOVÁ, J.: Valenčný slovník slovenských slovies. Prešov : Filozofická fakulta v Prešove, 1998. ISBN 80-88885-53-1
- ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E. – FURDÍK, J. Súčasný slovenský spisovný jazyk. Morfológia. Bratislava : SPN 1988. 227 s. ISBN 0012959
- RUŽIČKA, J. (ed.): Morfológia slovenského jazyka. Bratislava : Vydavateľstvo Slovenskej Akadémie Vied, 1966. 895 s. ISBN 0012980

ZÁVODNÝ, A.: Prednášky a praktická z morfológie slovenského jazyka I - II. Trnava : Trnavská univerzita v Trnave, 2016. ISBN 978-80-568-0002-7, ISBN 978-80-568-0003-4.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

szlovák

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: Dr. habil. Sándor János Tóth, PhD.

Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022

Jóváhagyta: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/STYL/22	Tantárgy megnevezése: A szlovák nyelv stilisztikája
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Előadás / Szeminárium / Gyakorlat Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 1 / 1 / 1 A tanulmányok ideje alatt: 13 / 13 / 13 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 4	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 5.	
Tanulmány szintje: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: 1. Az órákon való aktív részvételt az előző téma ismétléseként az óra elején feltett kérdések is bizonyítják, szakirodalom tanulmányozás (2 kredit) 1 kredit két alternatíva közül szerezhető be: A) két szakirodalmi könyv összehasonlítása, tematikusan a tananyagnak megfelelően (óránként 1 A4-es oldal kidolgozása) B) kiválasztott publicisztikai vagy ismeretterjesztő szöveg stilisztikai elemzése (beszámoló óránként 1 A4-es oldalon) Záróvizsga vagy kollokviumi vizsga: önálló házi feladattal: 1 Kr. A tantárgy összefoglaló értékelése érdemjeggyel az osztályozási skála (A - FX) szerint történik, amely megfelel az UJS tanulmányi szabályzatának (19. cikk, 3. pont).	
Oktatási eredmények: Tudás: <ul style="list-style-type: none"> • A nyelvrendszer egyes szintjeinek tanulmányozásából származó korábbi ismereteket a szlovák nyelv stilisztikai vizsgálatának pragmalingvisztikai dimenziója bővíti és mélyíti. A hallgató ismereteket szerez a funkcionálisan célzott nyelvi kifejezések előállításáról, elemzésük és értelmezésük eljárásairól. • A hallgató megismeri az egyéni stíluseszközöket, stilisztikai eljárásokat, funkcionális stílusokat és műfaji modellstruktúrákat. • A hallgató ismereteket szerez a szöveg tematikus-tartalmi, kompozíciós és illokúciós (kommunikációs) tulajdonságairól, és terminológiai rendszer segítségével képes lesz elemezni és értelmezni a különböző stilisztikai eredetű szövegeket. Készségek <ul style="list-style-type: none"> * A hallgató tud tájékozódni a stilisztikai tényezők rendszerében és helyesen megkülönböztetni azokat. * A tanuló képes lesz helyesen azonosítani a szöveg szerkezeti összetevőit. * A hallgató képes lesz a szlovák nyelv funkcionális stílusainak dinamikus tendenciáinak helyes meghatározására. 	

* A hallgató képes helyesen és stílusosan megkülönböztetett nyelvi kifejezéseket/szövegeket alkotni, és ennek alapján elemezni, korrigálni a tanulók által alkotott szövegeket.

Kompetenciák:

* A hallgató a megszerzett szlovák stilisztika elméleti ismereteit a nyelvgyakorlatban tudja alkalmazni.

* A hallgató képes lesz önállóan létrehozni, elemezni és értelmezni a hallgatók által készített szövegeket nyelvförmáló képességeinek fejlesztése, elmélyítése érdekében.

* A tanuló képes a megszerzett ismereteit a tantárgyi tananyag keretein belül elmagyarázni és funkcionálisan felhasználni, és kedvező légkört teremteni ezen ismeretek tanulói elsajátításához, beleértve az írásbeli kifejezések létrehozását, írását, javítását.

* Képes kritikusan elemezni az írott és a beszélt beszédet, kialakítani saját véleményét, attitűdjét, kritikusan áttekinteni és konstruktívan megvédeni.

Tantárgy vázlat:

1. A nyelvi stilisztika tárgya. A stilisztika mint speciális nyelvi szint. A nyelvváltozás kifejezés meghatározása. A stilisztikai kutatások és a stilisztikai elemzések módszerei.
2. A stilisztika történetének vázlat. Alapfogalmak meghatározása: beszéd, kijelentés, szöveg, kontextus; stílus.
3. Stilisztikai tényezők: szubjektív és objektív stilisztikai tényezők.
4. Stílusok osztályozása. Alapvető funkcionális stílusok és műfaji modellszerkezeteik. A köznyelvi és oktatási stílus alapvető tulajdonságai
5. Az adminisztratív és publicisztikai stílus alapvonásai és műfajai
6. A retorikai és művészi stílus alapvonásai - műfajai és formái
7. A szöveg és a stílus kifejezési eszközei (stílusai). Fonetikai stilisztikai eszközök
Morfológiai stilisztikai eszközök.
8. Lexikai stilisztikai eszközök. A szókincs stilisztikai osztályozása.
9. Szintaktikai stilisztikai eszközök.
10. Szövegalkotás: szöveg makro- és mikrokompozíciója. Stilisztikai eljárások - tartalmi modellstruktúrák - témabővítés.
11. A szöveg fokozatossága: szerzői beszéd, közvetlen beszéd, helytelen közvetlen beszéd, közvetett beszéd.
12. Kommunikációk elemzése és létrehozása a tudományos kommunikáció szférájára fókuszálva.
13. Az internetes kommunikáció stílusának sajátosságai.

Szakirodalom:

BOHUNICKÁ, A. – ORGOŇOVÁ, O.: Interakčná štylistika. Bratislava: Univerzita Komenského, 2018 ISBN 978-80-223-4566-8

FINDRA, J.: Štylistika slovenčiny v cvičeniach. Martin : Osveta, 2005. ISBN 80-08-00781-8

FINDRA, J.: Štylistika slovenčiny. Martin : Osveta, 2004. ISBN 80 8063 142 5

FINDRA, J. Štylistika súčasnej slovenčiny. Martin : Osveta, 2013. ISBN 978-80-8063-404-9.

FINDRA, J.: Jazyková komunikácia a kultúra vyjadrovania Martin : Osveta, 2013. ISBN 978-80-8063-385-1.

HORVÁTH, M.: Štylistika súčasného slovenského jazyka. Bratislava : Univerzita Komenského, 2016. ISBN 978-80-223-3997-1

HLAVATÁ, Renáta a kol. 2019. Jazyk ako text (vysokoškolský učebný materiál z praktickej štylistiky) Nitra: FF UKF

MISTRÍK, J.: Štylistika. SPN: Bratislava, 1985.

PAVLOVIČ, J. Prednášky zo štylistiky slovenčiny. Trnava: PF TU, 2011.

SLANČOVÁ, D.: Praktická štylistika. Prešov : Slovacontact, 1996. ISBN 80 901417 9 X
TÓTH, S. J.: Veta - text - štýl. Komárno: PF UJS, 2015. ISBN 978-80-8122-152-1

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

szlovák

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: Dr. habil. Sándor János Tóth, PhD., prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.

Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022

Jóváhagyta: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/ULF/22	Tantárgy megnevezése: Bevezetés a nyelvtudományba és a szlovák nyelv hangtana
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Előadás / Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 / 1 A tanulmányok ideje alatt: 26 / 13 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 5	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 1.	
Tanulmány szintje: I.	
Feltéeltárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei: Az órákon való aktív részvételt az óra eleji kérdések is bizonyítják, az előző téma megisméltéseként. Szakirodalom otthoni tanulmányozása (2 kredit) Időközi értékelés alternatívák alapján (1 kr.): A) hangfelvétel készítése és elemzése a hallgató magánszférájából a szlovák nyelv normatív kiejtése és a hangtani szabályok betartása szempontjából, tekintettel a magyar nyelv lehetséges befolyásolására. B) Folyamatos feladatok és tudáskérdések aktív megoldása Időközi értékelés alternatívák alapján (1 kr.): A) folyamatos teszt B) Félévi munka kidolgozása a nyelvtudományi bevezetés tematikus területei közül kiválasztott témában. Értékelési szempontok: - A félévi munka megfelelő feldolgozásának módja - A szöveg felépítése, folytonossága és logikája - Szakmai kérdések megértése, reflektálási és tényértelmezési képesség - Formális szerkesztés, helyes idézet, átfogalmazás és a források felsorolása Záró tudásfelmérés a tantárgy tartalmi tantervében önálló otthoni felkészüléssel (1 kr.) Értékelési szempontok: - nyelvi tudományágak, írásfejlődés, nyelv mint rendszer, nyelvi szintek - ismeretek és kontextus a fonetika és fonológia területén Összefoglaló értékelés az UJS tanulmányi szabályzatának megfelelően (19. cikk, 3. pont)</p>	
<p>Oktatási eredmények: Tudás: • A hallgató elsajátítja azokat az alapvető nyelvi szakkifejezéseket és fogalmakat, amelyekkel tanulmányai során és a pedagógiai gyakorlatban dolgozni fog, • ismerkedjen meg a nyelvészet tudományok rendszerébe való integrálásával, a nyelvészeti kutatások módszereivel a történeti keresztmetszetben,</p>	

- a nyelvi függvények legfontosabb elméleteivel,
- a tanuló megtanulja a nyelv és a beszéd dichotómiáját Ferdinand de Saussure szerint,
- elsajátítja a szemiotika, mint jeltudomány alapismereteit, különös tekintettel a nyelvi jel természetére (szemantikai háromszög),
- a szlovák nyelv tanulmányozásának jellegéből adódóan a hallgató elsajátítja a nyelv rendszerének, szerkezetének, a nyelvi rendszer tagolásának és a nyelvi alaptudományokhoz való kapcsolódásának kérdéseit;
- megismerkedjen az egyes nyelvészeti tudományágak kérdéseivel, ezen belül az alapfogalmakkal és kifejezésekkel, különös tekintettel azokra a nyelvészeti tudományokra, amelyek a Pedagógiai Karon tanulnak (fonetika és fonológia, morfológia, lexikológia, szintaxis, stilisztika; fejlesztés, ill. irodalmi nyelvtörténet, dialektológia),
- tekintettel arra, hogy a szlovák nyelv tanulmányozása magyar nemzetiségű túlnyomórészt régióban folyik, kiemelt figyelmet kap a nyelvi besorolás (genealógiai, tipológiai és campus) kérdésköre, amelynek köszönhetően a hallgató már alapvető ismereteket szerez a szlovák és a magyar tipológiai különbségeiről;
- a hallgató rendelkezik ismeretekkel-érvekkel a nyelvről és törvényszerűségeiről, működésének módjáról, feltételeiről minden nyelvi szinten, más nyelvekkel való kapcsolatáról,
- a hallgató a nyelv hangzási szintjén belül sajátítja el a részdiszciplínák kérdéskörét,
- általános ismereteket szerezni a szlovák hangrendszer felépítéséről, akár a magyarhoz képest is,
- elsajátítani a szlovák nyelv normatív kiejtésének alapelveit a magyar nyelvvel, de más szláv nyelvekkel is konfrontálva,
- képes lesz elmagyarázni a helyesírás és a kiejtés összefüggéseit, összefüggéseit,
- megismerkedjen az artikulációs szervekkel és az artikulációval, megismerje a beszédrendszerek általi hangképzés módjait; megtanulják a fonéma fogalmának meghatározását a hang kifejezéssel szembeesülve, ismereteket szereznek a szlovák fonémák leltáráról és felosztásáról,

Készségek:

- A hallgató képes lesz az alapvető nyelvi szakkifejezésekkel és ismeretekkel dolgozni mind a tanítási folyamatban, mind a félévi dolgozatok, szakdolgozatok készítése során.
- A hallgató képes lesz helyesen elmagyarázni a nyelvi jelelméletet, a karakterdefiníciót, az egyes karakterek tipológiáját (ikonok, indexek, szimbólumok) és a karakterszerkezetet (szemantikai háromszög, önkényesség, motiváció);
- képes helyesen értékelni és megmagyarázni a nyelv és a beszéd, a nyelv és a gondolkodás összefüggéseit,
- tud tájékozódni a nyelvi rendszer belső szerveződésében, ismeri annak szerkezeti tényezőit,
- képes lesz helyesen jellemezni a nyelv hangzási, morfológiai, szintaktikai, lexikai, stilisztikai szintjét és meghatározni az egyes nyelvi szintek közötti kapcsolatokat,
- képes lesz az elsajátított helyesírási és ortopédiai elméleti ismereteket saját szövegeik írása és olvasása során, valamint a helyesírás és a kiejtés javításában az oktatási folyamatban hasznosítani,
- tud tájékozódni a standard szlovák nyelv hangrendszerében,
- képes helyesen olvasni bármely szlovák tényszerű vagy művészeti irodalom szövegét, az irodalmi kiejtés elveinek megfelelően,
- elsajátítja a standard szlovák kiejtést, képes lesz elmagyarázni annak alapelveit,
- képes lesz az ortopédiai elméleti ismereteket helyesen felhasználni az ortopédiai készségek személyes fejlesztésére és a tanulók kiejtésének elsajátítására,
- képes lesz jellemezni az ének- és mássalhangzók helyes kiejtését, felismerni és kijavítani a kiejtési hibákat,

- képes jellemezni a szlovák fonémák jellegzetes tüneteit és a fonetikus átírás alapjait,
- képes lesz jellemezni az előljárószavak kiejtésének szabályait, ismeri az előljárószók hangosítási elveit.
- képes lesz meghatározni a nonszensz asszimilációt, ill. utánzás, és azonosítani azokat a helyeket, ahol a gonosz asszimiláció megtörténik.

Kompetenciák:

- A hallgató képes lesz a nyelvről szóló rendszer-strukturális gondolkodás és a nyelvelmélet alapjait konkrét nyelvi tudományágak tanulmányozásának előfeltételeként alkalmazni.
- A hallgató képes lesz azonosulni a szakmai fejlődés igényével, és célokat tűzni ki szakmai fejlődésére.
- A hallgató képes lesz helyesen elmagyarázni a fonológia, a helyesírás és a kiejtés összefüggéseit, alkalmazni tudja a korabeli szlovák nyelv fonetikai leltárát írásban és szóban, útmutatót és helyes st.

Tantárgy vázlat:

1. A nyelvtudomány kutatásának tárgya. A nyelvészet helye a tudományok rendszerében. A nyelvi rendszer felosztása és a nyelvészeti alaptudományok. A nyelv és a beszéd kapcsolata. A nyelv eredete és fejlődése.
2. A nyelv és a beszéd megértése F. de Saussure szerint. A nyelv alapformái és a nyelvi funkciók. A nyelv mint jel. Jelrendszer és működési elvei. Szemantikai háromszög. Nyelv és emberi kommunikáció, kommunikációs folyamat; (nyelvi) kommunikációs modell.
3. A nyelv rendszere és szerkezete. Paradigmatikus és szintagmatikai viszonyok. A nyelvi rendszer egyes szintjei kutatásának tárgya.
4. A nyelv hangtani szintje. A fonetika és a fonológia kapcsolata, a kutatás tárgya és alapegységei. A fonetikai kutatás áttekintése. A fonetika felosztása és rész tudományai.
5. Beszédprodukción és -észlelés. A beszédprodukción élettani oldala. Artikulációs szervek, hangalkotás helyei és módjai, fonáció. A beszédfolyam azonosítása.
6. Hangok megoszlása artikulációs szempontból. Szegmentális fonetika. A mássalhangzók és a magánhangzók közötti különbség. Fonetikus átírás.
7. A szlovák nyelv magánhangzóinak általános jellemzői. A magánhangzók osztályozása. Az atrikulációs üregek kölcsönhatása az egyes magánhangzók kiejtésékor.
8. Diftongusok. A kettőshangzók mint vokalikus alrendszer. A diftongusok tulajdonságai és osztályozása. Magánhangzócsoporthok és hamis diftongusok. A diftongusok előfordulási helye.
9. A szlovák mássalhangzók. Mássalhangzók artikulációja: az akadályok fajtái. A mássalhangzók osztályozása. Kontrasztivitás a szlovák és a magyar mássalhangzórendszerben. A mássalhangzók hossza és megkettőződése.
10. Ortofónia és ortoepia. Hangképzési hibák. A szlovák nyelv normatív kiejtése, feltételezései. Hibák a magánhangzók, diftongusok és a mássalhangzók kiejtésében.
11. Szuprasssegmentális hangtani jelenségek. Hangok csoportosulása: szótag, szó, mondat. Szótagszerkezetek. Szuprasssegmentális jelenségek funkciói és osztályozása, a beszédmoduláció típusai.
12. Fonológia: jelenségei, allofónok. Kombinatorikus és opcionális változatok. Fonéma - graféma kapcsolat. Helyesírási alapelvek. Fonológiai tipológia. A fonológiai ellentétek és semlegesítésük. Hasonulás és neutralizáció.
13. Alternációk a szlovák és a magyar nyelven.

Szakirodalom:

ALABÁNOVÁ, M. Slovenský jazyk a literatúra v menšinových školách. Nitra: UKF, 2008. ISBN 978-80- 969945-7-1

HORECKÝ, J.: Základy jazykovedy. Bratislava: SPN, 1978. 175 s.

KRÁL, Á. – SABOL, J. Fonetika a fonológia, Bratislava: SPN, 1989. ISBN 80 08 00036 8

MISTRÍK, J.: Jazyk a reč. Bratislava : Mladé letá, 1984. ISBN 0012983

MISTRÍK, J.: Lingvistický slovník. Bratislava, 2002. ISBN 80 08 02704 5

MISTRÍK, J.: Moderná slovenčina. Bratislava : SPN, 1996. ISBN 80-08-01042-8

NAVRÁTĽ, L. Fonetika a fonológia IN: Slovenský jazyk pre štúdium učiteľstva 1. stupňa zš s vyuč.jaz. maď. Nitra: Vysoká škola pedagogická, 1995. s.7-49. ISBN 80-8050-021-5

PAULINY, E. Slovenská fonológia. Bratislava: SPN, 1979. 212 s.

PILECKY M. Základy porovnávacej fonológie. Piliška Čaba: PPKE BTK, 2007. ISBN 978-963-9206-40-3

SABOL, J. – ONDRUŠ, Š.: Úvod do štúdia jazykov. Bratislava : SPN, 1987. 343 s.

SIČÁKOVÁ, L. Fonetika a fonológia pre elementaristov. Prešov, 2002. ISBN 9788089038152

TÓTH, S. J.: Jazykovedné pojmoslovie slovensko-maďarské. Komárno: UJS, 2015. ISBN 978-80-8122-153-8

<https://slovník.juls.savba.sk/>

<https://www.juls.savba.sk/ediela/ks/>

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:
szlovák

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: prof. PhD. Juraj Vaňko, CSc., Dr. habil. Sándor János Tóth, PhD.

Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022

Jóváhagyta: prof. PhD. Juraj Vaňko, CSc.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/KSL/22	Tantárgy megnevezése: Fejezetek a világirodalomból
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 3	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 4.	
Tanulmány szintje: I.	
Feltételtárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei: A tantárgy teljesítésének feltétele szóbeli vizsga az előre megadott kérdésekből, amely kérdések a leadott tananyaghoz igazodnak. Ezen kívül a hallgatók a kötelesek a szemináriumi dolgozat formájában feldolgozni egy-egy szerző áttekintő életrajzát. A szemeszter során kötelesek elolvasni az előre megadott, az adott korra jellemző eredeti szépirodalmi műveket, amelyeket aztán megvitatják. Az értékelés alternatív formáját a két-három oldalas dolgozatot képeznek, amelyek az elolvasott művekkel és szerzőikkel foglalkoznak. Végző jegy fejajánlása az előbb említett dolgozatok összegzése alapján fog megtörténni. Végző értékelés a SJE Tanulmányi és Vizsgaszabályzata szerinti értékelési skála alapján: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), 50% alatt: Fx (a hallgató nem kap kreditet). A hallgató munkaóra-terhelése: 1 kredit = 25 munkaóra (aktív részvétel az órán, szakirodalom tanulmányozása, otthoni készülés, a fenti feladatok elvégzése, tesztre / vizsgára készülés)</p>	
<p>Oktatási eredmények: Tudás A hallgató átfogóan megismerkedik a világirodalom fejlődésével, valamint az egyes korszakokra tipikus válogatott szerzőkkel és azok főbb műveivel. A főbb irodalmi fejlődési tendenciák és példák megismerésének célja az, hogy azokat később párhuzamba lehessen állítani a szlovák irodalommal, valamint meg lehessen állapítani a világtrendek és a szlovák irodalmi trendek közötti hasonlóságokat és különbségeket. Az egyes irodalmi művek kiválasztását ez a követelmény határozza meg, ugyanakkor az is a célja, hogy a hallgatók megismerjék a világirodalom legfontosabb és legjellemzőbb műveit, amelyek az oktatási folyamatokban is rezonálnak. A hallgató képes lesz ezeket a műveket elhelyezni a korabeli és kulturális összefüggésekben, illetve később majd tudni fogja kiválasztani és javasolni a világirodalom megfelelő személyiségeit, amelyek révén majd be lehet mutatni az adott kor alkotásait. A kiválasztást képes lesz megfelelően megindokolni. A hallgató képes lesz az adott irodalmi személyiség életéről és alkotásáról szóló információ önálló összegyűjtésére, akár interneten, akár különböző publikációkban. Ezen kívül képes lesz</p>	

tájékozódni és különbséget tenni a fontosabb és kevésbé fontos információ között. Továbbá majd képes lesz elemezni, átfogóan értékelni és nyilvánosan prezentálni a megszerzett információt. A megszerzett tudást a hallgató képes lesz konkrét kimeneti formákban is alkalmazni (tanórák, előadások, prezentációk stb.)

A hallgató tudni fogja alkalmazni a megszerzett tudásanyagot az elméleti és gyakorlati síkon a konkrét feladat és tevékenység típus függvényében.

A hallgató képes lesz a konkrét feladat (óra, előadás) egyes fázisainak betervezésére és konkretizálására, mégpedig az egyénekre és tanulmányi csoportokra szabott nehézségek kontextusában.

A hallgató a megszerzett információtömeg szelektálása során képes lesz felmérni a saját kompetenciák színvonalát és a megállapításait.

A hallgató képes lesz beazonosítani a szokásos szakmai problémákat, tovább képes lesz tanulmányozni és megfogalmazni azokat az elméleti és gyakorlati kiindulópontokat, amelyek szükségesek azok megfelelő szakmai színvonalú megoldásához.

Készségek

A hallgató képes lesz motiválni saját diákjait arra, hogy elsajátítsanak az adott tananyagot, illetve a szépirodalmi kultúráltság, esztétikai érzés és irodalmi ízlés megszerzési folyamatában képes lesz felébreszteni a diákok érdeklődését.

A hallgató képes lesz önállóan újabb világirodalmi tudásszerzésre.

A hallgató képes lesz megérteni a világirodalom társadalmi funkcióját és jelentőségét, mégpedig átfogóan és specifikusan is, mindez az átfogó társadalmi és kulturális fejlődés, illetve jelenkor jobb megismerése kontextusában. Tudni fogja beazonosítani a konkrét alkotói feladatok tartalmát az említett ismeretek implementálása során.

A hallgató képes lesz megismerkedni az adott irodalmi területen jelentkező új trendekkel, illetve modern módszertani megközelítésekkel. Ugyanez vonatkozik majd azon munkafolyamatok leírásának aspektusaira, amelyek szükségesek az adott tananyag elsajátítása és a megkövetelt kimenetek önálló kidolgozása szempontjából.

A hallgató rendelkezni fog az egyén fejlődésének biológiai, lélektani és szociális aspektusairól, ismerni és érteni fogja a szocializációs folyamat intézményi koncepcióját, mégpedig a tágabb társadalomtudományi összefüggésekben. Rendelkezni fog alapvető áttekintéssel a társadalom szociális szerkezetéről, annak statikájáról, dinamikájáról, valamint érteni fogja a különböző szociális csoportok oktatási szükségleteit és sajátosságait. Tisztában van a pedagógiai munka problematikájával az oktatott populáció diverzitásának kontextusában. Alapvető ismeretekkel rendelkezik a konkrét egyének fejlődésének azon különbségeiről, amelyek az egészségügyi vagy szociális hátrányaikból következnek. Ugyanez vonatkozik a tehetségükre. Mindez azzal a céllal történik, hogy a nevelési-oktatási folyamat megvalósítása során, az inkluzív oktatás és nevelés körülményei között hatékonyan lehessen együttműködni a speciális pedagógusokkal, pszichológusokkal és más szakemberekkel, akik szakmai tanácsai és következtetései fontosak lehetnek az oktatási-nevelési folyamatokban. Úgyszintén alapvető tudományos ismeretekkel rendelkezik a profilalkotó oktatási területeken vagy specializációkban. Ismeri az aktuális állami oktatási programokat és azok jogi kereteit.

A hallgatóra jellemző lesz független, kritikus és analitikus gondolkodás, amelyet rugalmas módon tudja majd alkalmazni az oktatás körülményei között. Kulturálisan és nyelvi felkészültnnek kell lennie, illetve képesnek kell lennie csapatban dolgozni és másokat irányítani.

Kompetenciák

A hallgató képes lesz alkalmazni az általános és középiskolai irodalomoktatás szempontjából szükséges ismereteket és készségeket. Később képes lesz azokat felhasználni saját iskolai praxisában.

A hallgató képes lesz megvalósítani a célba vett ismeretfejlesztést, amely összefügg az irodalom szinkron és diakron fejlődésével. Önállóan képes lesz tervezni kiválasztott alkotótevékenységeket, amelyek kibővítik az irodalom ismereteit.

A hallgató az iskolai környezetben képes lesz irányítani a mások munkastílusát, amely a kiválasztott világirodalmi szerzők és műveik megismerésére irányul majd.

Tantárgy vázlat:

1. A világ- és nemzeti irodalom fogalmának meghatározása. A világirodalom kutatásának és oktatásának története. A világirodalom oktatása és kihívásai.
2. A világirodalom alapvető fejlődési szakaszai és rövid jellemzőik. Az egyes korszakok jelentősége az irodalomtanítás folyamatában, különös tekintettel a 18-20. századi irodalmakra.
3. A romantika és a realizmus helye a modern nyugati civilizáció formálódásának folyamatában.
4. A régebbi korszak fontosabb művei: Shakespeare, Cervantes, Molière
5. A 18. század fontosabb művei: Defoe, Swift, Goethe.
6. Az angol és francia romantika témái és megközelítései. Költészet és történelmi regények. Byron, Scott, Hugo, Stendhal stb.
7. A német és orosz romantika témái és megközelítései. Schiller, Heine, Puskin., Lermontov és mások.
8. Romantika közép-európai környezetben: Petőfi, Mickiewicz, Mácha.
9. A realizmus társadalmi feltételei és jellemzői. Balzac és Dickens.
10. Az orosz realizmus fejlődése. Turgenyev, Dosztojevszkij, Tolsztoj.
11. Amerikai irodalom. Cooper, Poe, Beecher Stowe.
12. A kalandirodalom fontosabb alkotásai. Dumas, május.
13. A 20. század fontosabb irodalmi alkotásai. Hemingway, Zweig, Bulgakov.

Szakirodalom:

ANDRIČÍK, M.: Vybrané kapitoly zo svetovej literatúry. Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 2015.

BAŠTÍN, Š. – OLEXA, J. – STUDENÁ, Z.: Dejiny anglickej a americkej literatúry. Bratislava : Obzor, 1993.

PIŠÚT, M. a kol.: Dejiny svetovej literatúry I., II. Bratislava : SPN 1963.

JURÍK, J.: Encyklopédia spisovateľov sveta. Bratislava : Obzor 1987.

KNĚZEK, L.: Encyklopédia literárnych diel. Bratislava : Obzor, 1989

SZERB, A.: A világirodalom története. Budapest: Magvető Kiadó Kft., 2021.

VANTUCH, A. – POVCHANIČ, Š. – BEDNÁROVÁ, K. – ŠIMKOVÁ, S.: Dejiny francúzskej literatúry. Bratislava : Causa editio, 1995.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

szlovák

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD.
Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022
Jóváhagyta: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem					
Kar: Tanárképző Kar					
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/KPJ/22		Tantárgy megnevezése: Fejezetek az összehasonlító nyelvészetből			
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Előadás / Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 1 / 1 A tanulmányok ideje alatt: 13 / 13 Az oktatás módszere: bemutató					
Kreditszám: 3					
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 3.					
Tanulmány szintje: I.					
Feltételtárgyak:					
A tantárgy teljesítésének feltételei:					
Oktatási eredmények:					
Tantárgy vázlata:					
Szakirodalom:					
A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:					
Megjegyzések:					
Tantárgy értékelése Az értékelt hallgatók száma: 0					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Oktató: Dr. habil. Sándor János Tóth, PhD.					
Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022					
Jóváhagyta: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.					

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/LZS/22	Tantárgy megnevezése: Határon túli szlovák irodalom
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Előadás / Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 1 / 1 A tanulmányok ideje alatt: 13 / 13 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 2	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 5.	
Tanulmány szintje: I.	
Feltéltárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei: A végső értékelés az elmélet és a gyakorlat kombinációjának többdimenziós jellege alapján történik. Az egyes összetevőket a hallgatókkal egyéni érdeklődésük és választásuk alapján egyénileg (is) egyeztetjük:</p> <p>a) A hallgatók saját olvasási tapasztalataik alapján szemináriumi dolgozatot készítenek, amelyet az egész csoport előtt megvédenek. A szemináriumi munka alaptermék, amely életrajzi, bibliográfiai és egyéb tényeket, valamint „sajátosságokat” tartalmaz a külhoni szlovák irodalom szerzőjének életéből. E feldolgozás részét képezi a szerző válogatott szövegének értelmező elemzése is a hallgató objektív-szubjektív olvasási tapasztalatai alapján, különös tekintettel a szlovákok idegen „létének és élésének” sokrétű azonosítására.</p> <p>b) Szóbeli vizsga, amely nem a komplexitás szempontját vesz figyelembe atribútumokat, hanem azt, hogy a hallgató ésszerű, adekvát képet tudjon adni a külhoni szlovákok irodalomfejlesztési szempontú alkotói törekvéseiről.</p> <p>Értékelési szempontok:</p> <p>a)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kreatív és innovatív munkaformák alkalmazása a szemesztrális munka előkészítésében (2 pont) - Saját munkaszemlélet leírása, pontos diagnosztikája indokolt egyéni munkamódszertan alapján (3 pont) - Eredetiség, kreativitás, fantázia, színes, átgondolt érdeklődés egy szemesztrális munka kidolgozásában, különös tekintettel a szlovák identitás kérdésére (5 pont) - Szakmai anyagok ismerete a szemesztrális munka kidolgozásánál, megfelelő szakmai irodalom felhasználása akár saját kezdeményezésre is (5 pont) - Tartalmi és formai kifinomultság a szemesztrális munka kiválasztott témakörén belül (Terjedelem: 10 oldal, 10 pont) - Innovatív gyakorlatok alkalmazása az interpretációs tevékenységekben, új szövegismertetések (3 pont) - A kiválasztott feladatok, tevékenységek konkretizálása, rámutatása a mindennapi iskolai gyakorlatra (2 pont) - Az elméleti ismeretek alkalmazása a külhoni szlovák irodalom válogatott műveire (5 pont) 	

b)

- Kép egy adott ország szlovák külhoni irodalmának fejlődéséről, integrálódásáról a világméretű korpuszba és a megújult iskolai oktatási programba helyezve (8 pont)

- A szlovák kisebbség legfontosabb irodalmi mérföldköveinek bemutatása elméleti alapon (12 pont)

A tantárgy sikeres teljesítésének alapfeltétele a legalább 50%-os pontszám megszerzése

Oktatási eredmények:

Tudás:

- A tantárgy elvégzése után a hallgató általános ismeretekkel rendelkezik elemzés és szintézis szintjén. Elsajátítja a külföldi szlovákok tipológiájának, létezésének, irodalmi fejlődésének alapkérdéseit. Ismeretes ismeretekkel rendelkezik a honfitársi irodalomról, törvényszerűségeiről, korábbi és jelenlegi „működésének” módjáról, feltételeiről. A szlovák irodalomtörténeti, irodalomelméleti és irodalmi szövegértelmezési ismereteket pontosítja. Ismeri az egyes kisebbségek sajátosságait, alkotói törekvéseit. Egy adott kisebbséget több kontextusba is képes elhelyezni. Így ismeri bármely terület legfontosabb kulturális és társadalmi valóságát és történetét. Tudományos alapismeretekkel rendelkezik a szakirodalom fejlesztésének profiloktatási területein - de saját munkája szakterületein is.

- A hallgató képes lesz kiválasztani és ajánlani magának és másoknak a külhoni szlovák irodalom megfelelő személyiségét, és ezt igazolni saját olvasáskutatása igényeihez,

- A hallgató képes lesz megérteni a fontos és kevésbé fontos információk információmennyiségben való megkülönböztetések módszereit,

- A hallgató képes lesz a külhoni szlovák irodalom adott személyiségére vonatkozó különféle információk helyes összeállítására, önálló keresésére és értékelésére.

Készségek:

A hallgató írásbeli beszámolót is tud készíteni, pl. szemináriumi munka a szerzőről vagy műről. Ugyanakkor megfelelően elsajátította a külföldi szlovák szerző szövegeivel való munkavégzéshez szükséges eljárásokat, készségeket és stratégiákat, amelyeket a szövegekkel való munka során gyakorlatilag tud használni. Ismeri a szerzők legújabb irodalmi munkásságát is. Képes rámutatni az adott irodalmi fejlődésre. Ismeri a költői, prózai és drámai szöveg alapvető eljárásait, elemzéseit, értelmezéseit. Komplex outputjaiban képes alkalmazni az irodalmi ismereteket. Fokozatosan kialakítja saját nyelvi kultúráját is, ill. kreatív gondolkodását. Fejleszti az elemző-szintézis-készséget, a kritikusságot, képes saját véleményét, attitűdjét megfogalmazni, kritikusan felülvizsgálni és konstruktívan megvédeni.

- A hallgató képes rámutatni a külhoni szlovák irodalom kulturális, esztétikai és irodalmi ízlésre nevelésben rejlő lehetőségeire ebben a sajátos irodalomtípusban,

- A hallgató képes lesz szakmai ismereteket szerezni a szlovák irodalom kreatív kutatási módszereiben Szlovákia határain kívül,

- A tanuló képes lesz önállóan információkat gyűjteni az adott személyiség életéről, irodalmi munkásságáról különböző kiadványokban, illetve az interneten. ebből a jelentésből érdekes portfóliót készíteni a saját szemeszteri munka részeként,

- A hallgató képes lesz megérteni a szlovák irodalom társadalmi szerepét és jelentőségét együttesen, azonosítani az egyes szlovákiai nemzeti kisebbségek alkotói tevékenységének tartalmát,

- A hallgató képes lesz megismerni a kialakult irodalomtudomány legaktuálisabb progresszív irányzatait,

- A hallgató képes lesz a megszerzett ismereteit konkrét outputokban helyesen alkalmazni, különböző szinteken és összevetni a valósággal,

- A hallgató képes lesz a megszerzett ismereteit elméleti és gyakorlati alapon alkalmazni egy adott feladattípus, ill. kreatív tevékenység háttérében,
- A hallgató képes lesz felismerni saját kompetenciáinak szintjét és ítéleteit a megszerzett információ mennyiségének megválasztásában,
- A hallgató képes lesz a gyakori szakmai problémák azonosítására, kutatására és a megoldásukhoz szükséges elméleti és gyakorlati kiindulópontok megfogalmazására (gyakorlati eljárások alkalmazásával),
- A hallgató képes lesz véleményt nyilvánítani a külhoni szlovák irodalom fejlődésének egyes részösszetevőiről, és ezeket a részeket a kultúra fejlődésének megfelelő kontextusába helyezni,
- A hallgató képes lesz saját elképzeléseit kiválasztani és egységesíteni egy külföldi szlovák szerző konkrét irodalmi szövegének értelmezési folyamatában.

Kompetenciák:

- A hallgató képes lesz alkalmazni a külhoni szlovák irodalom személyiségével a többdimenziós kapcsolattartáshoz szükséges képességrendszert, amelyet azután az iskolai alkotói gyakorlatában is felhasználhat, hiszen ezek a szerzők maguk az olvasók részét képezik,
- A hallgató képes lesz állást foglalni ezen honfitárs szerzők érvényességéről és sajátosságairól,
- A hallgató sajátos pedagógiai gyakorlatukban el tudja vezetni tanítványait a szlovák kultúra, mint olyan egyéni outputjainak igazolására és összehangolására,
- A hallgató képes lesz a külföldi szlovák irodalom szinkron és diakrón fejlesztéséhez kapcsolódó ismeretek célzott fejlesztését megvalósítani,
- A hallgató képes lesz önállóan és felelősségteljesen megközelíteni a honfitárs irodalmi örökség egészét, és az iskolai gyakorlatban erre hangsúlyt fektetni tanítványaiban,
- A hallgató képes lesz önállóan megtervezni a kiválasztott, a szlovák irodalomról, mint olyanról szóló ismereteit bővítő kreatív tevékenységet, amelynek „érdekes, mindennapi” része a külföldi szlovákok irodalma,
- A hallgató alkalmazza a tanult vagy munkanyelveket kommunikációs szinten szóbeli és írásbeli kommunikációban. A jövőben hatékony oktatási tevékenységet tud majd biztosítani az iskolai gyakorlat számára. Diagnosztikai készségekkel rendelkezik az irodalmi szövegekkel való munka során. Képes problémátörténetet összeállítani, eligazodni a célcsoportok helyzetében a szakirodalom sajátosságai alapján. Így általában felkészült leendő hivatásának önálló teljesítésére, amelynek sajátossága a külföldön élő szlovákok irodalmi szövegeivel való munka is.
- A hallgató képes lesz megismerni a korszerű módszertani megközelítéseket és a munkaköri leírások szempontjait, amelyek szükségesek az elvárt outputok kialakításához.

Tantárgy vázlata:

1. Az ún. külhoni irodalom jelensége. Az alföldi szlovák irodalom és kultúra kezdetei.
2. Alföldi szlovák irodalom szlovák különböző vonatkozásaiban.
3. A magyarországi szlovák irodalom (népi szerzők, etnológusok, fikcionista) - fejlődés, jelen, képviselők, művek.
4. A szlovák kultúra / irodalom fejlődése Romániában.
5. Szlovák költészet és próza Romániában (képviselők, művek).
6. Szlovák irodalom Szerbiában (a Vajdaságban) - 19. és 20. század első fele.
7. Kortárs vajdasági szlovák költészet és próza (képviselők, művek).
8. Külföldi kultúra / irodalom Európában.
9. Expatriált kultúra / irodalom a tengerentúlon.
10. Külföldi szlovák szerzők válogatott szövegeinek tolmácsolása.
11. A „külhoniág” attribútuma válogatott irodalmi szövegekben.
12. Kontextualitás és annak megvalósulása a szlovák külhoni irodalom fejlődésében.

13. Külhoniak együttműködése és a Szlovák Köztársaság gondozása a külföldön élő szlovákokról.

Szakirodalom:

ANDRUŠKA, P.: Krajanská literatúra a kultúra. Nitra : Katedra kulturológie Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, 2003.

ANDRUŠKA, P.: Literárna tvorba Slovákov z Dolnej zeme. Šaľa : A-klub, 2013.

ANDRUŠKA, P.: Súčasní slovenskí spisovatelia z Rumunska. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2009.

ANDRUŠKA, P.: Súčasní slovenskí spisovatelia z Maďarska. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2008.

ANDRUŠKA, P.: Súčasní slovenskí spisovatelia z Vojvodiny. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2010.

ANOCA, D. M.: Slovenská literatúra v Rumunsku. Nadlak : Vydavateľstvo Ivan Krasko, 2010.

HARPÁŇ, M.: Texty a kontexty. Slovenská literatúra a literatúra dolnozemských Slovákov. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2004.

KMEŤ, M.: Krátke dejiny dolnozemských Slovákov 1. Nadlak : Vydavateľstvo Ivan Krasko, 2012.

ŠENKÁR, P.: Novodobá prozaická tvorba Slovákov v Rumunsku. Nadlak : Vydavateľstvo Ivan Krasko, 2019.

ŠENKÁR, P.: Slovenská dolnozemska literatúra (v teórii a praxi). Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2015. ISBN 978-80-8122-133-0

ŠTEFANKO, O.: Pohľadaj korene svoje. Nadlak : Vydavateľstvo Kultúrnej a vedeckej spoločnosti Ivana Krasku, 1998.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

szlovák

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.

Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022

Jóváhagyta: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/TL/22	Tantárgy megnevezése: Irodalomelmélet
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Előadás / Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 / 1 A tanulmányok ideje alatt: 26 / 13 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 4	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 1.	
Tanulmány szintje: I.	
Feltéltárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: Az írásbeli vizsga azokból a témakörökből, amelyek az tantervek alapján előadott tananyaghoz kötődnek (50 pont). A szemináriumi gyakorlatokon az egyes elméleti ismereteket gyakorlatban is alkalmazni kell, a különböző költői és prózai szövegekre való tekintettel. Azt követően a gyakorlati szempontok kikérdezésére írásbeli formában kerül sor. (50 %) Összegző értékelés: A – 100 – 91 %, B 90-81 %, C 80 – 71 %, D – 70-61 %, E 60 – 51 %. Az 50 %-ot el nem érő diák nem szerzi meg a kreditet.	
Oktatási eredmények: Tudásanyag A hallgató áttekintést nyer az irodalomtudomány belső tagolódásáról és alapvető irodalomtudományi fogalmakról. A kurzus különleges figyelmet szentel az irodalmi műfajoknak. A hallgató képes lesz egyes fogalmakat elhelyezni tágabb összefüggésekben, illetve később képes lesz azokat alkalmazni az irodalomtörténeti órák során. A hallgató képes lesz az adott problematikáról szóló információ önálló összegyűjtésére, akár interneten, akár az elérhető különböző kézikönyvekben, szótárakban, enciklopédiákban és lexikonokban. Ezen kívül képes lesz tájékozódni és különbséget tenni a fontosabb és kevésbé fontos információ között. Továbbá majd képes lesz elemezni, átfogóan értékelni és nyilvánosan prezentálni a megszerzett információt. A megszerzett tudást a hallgató képes lesz konkrét kimeneti formákban is alkalmazni (tanórák, előadások, prezentációk stb.) A hallgató tudni fogja alkalmazni a megszerzett tudásanyagot az elméleti és gyakorlati síkon a konkrét feladat és tevékenység típus függvényében. A hallgató képes lesz a konkrét feladat (óra, előadás) egyes fázisainak betervezésére és konkretizálására, mégpedig az egyénekre és tanulmányi csoportokra szabott nehézségek kontextusában. A hallgató a megszerzett információtömeg szelektálása során képes lesz felmérni a saját kompetenciák színvonalát és a megállapításait.	

A hallgató képes lesz beazonosítani a szokásos szakmai problémákat, tovább képes lesz tanulmányozni és megfogalmazni azokat az elméleti és gyakorlati kiindulópontokat, amelyek szükségesek azok megfelelő szakmai színvonalú megoldásához.

Készségek

A hallgató képes lesz motiválni saját diákjait arra, hogy elsajátítsanak az adott tananyagot és érdeklődjenek az adott téma iránt.

A hallgató képes lesz önállóan megszerezni újabb irodalomelméleti ismereteket.

A hallgató képes lesz alkalmazni az irodalomelméleti ismereteit és tudni fogja beazonosítani a konkrét kreatív feladatok tartalmát a megszerzett tudás implementálása során.

A hallgató képes lesz megismerni az irodalomtudományok területén jelentkező új trendekkel, illetve modern módszertani megközelítésekkel. Ugyanez vonatkozik majd azon munkafolyamatok leírásának aspektusaira, amelyek szükségesek az adott tananyag elsajátítása és a megkövetelt kimenetek önálló kidolgozása szempontjából.

A hallgatóra jellemző lesz független, kritikus és analitikus gondolkodás, amelyet rugalmas módon tudja majd alkalmazni az oktatás körülményei között.

Kompetenciák

A hallgató képes lesz alkalmazni a témával összefüggő általános és középiskolai kurzusok szempontjából szükséges ismereteket és készségeket. Később képes lesz azokat felhasználni saját iskolai praxisában.

A hallgató képes lesz megvalósítani a témával összefüggő célba vett ismeretfejlesztést. Önállóan képes lesz tervezni kiválasztott alkotótevékenységeket, amelyek kibővítik az elméleti és praktikus ismereteit.

A hallgató megszerzi azt a kompetenciát, hogy elemezzen, fogalmazzon és megvédjen saját álláspontját. Alkalmassá lesz arra, hogy a tanulmányozott diszciplínán belül lépést tartson aktuális fejlődéssel. Alkalmassá lesz megfelelően kifejezni az irodalmi szövegről szóló saját irodalomelméleti álláspontját és meg tudja indokolni az iskolai gyakorlat számára való fontosságát. Ezzel felépíti magának társadalmilag elfogadott állampolgári hozzáállást és a saját szakmájához és célcsoportához való pozitív viszonyulását.

Tantárgy vázlata:

1. Az irodalom elmélete és kutatása (osztályozás, kutatás, módszertan).
2. Az irodalom rendszermodellje. Az irodalmi mű karaktere. Poétika, a poétika fajtái.
3. Irodalmi mánemek és műfajok.
4. Az irodalmi mű kompozíciója.
5. Szintaktikai kifejezési eszközök.
6. Az ismétlés mint kifejezési elv.
7. Irodalmi mű tematikus felépítése.
8. Alapvető stilisztikai eszközök.
9. Prozódiai (vers)rendszerek. Metrika, ritmus, rím.
10. Költői formák és strófák.
11. Az irodalmi műnemek elmélete - költészet. Lírai műfajok.
12. Az irodalmi mánemek elmélete - epika. Epikus és lírai-epikai műfajok.
13. Az irodalmi mánemek elmélete - dráma. Drámai műfajok.

Szakirodalom:

BAKOŠ, M.: Vývin slovenského verša od školy Štúrovej. Bratislava : Slovenská akadémia vied, 1966. 298 s. bez ISBN

FINDRA, J. – GOMBALA, J. – PLINTOVIČ, I.: Slovník literárnovedných termínov. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1987. 410 s.
 HARPÁŇ, M.: Teória literatúry. Bratislava : Tigra, 2004 ISBN 80-88869-37-4
 HRABÁK, J.: Poetika. Praha : Československý spisovateľ, 1973
 MIKULA, V.: Slovník slovenských spisovateľov. Bratislava : Kalligram, 2005. - 651 s. ISBN 80-7149- 801-7.
 SABOL, J.: Teória literatúry. Základy slovenskej verzológie. Košice : Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, 1988. 191 s.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

szlovák

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD.

Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022

Jóváhagyta: prof. PhD. Juraj Vaňko, CSc.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJbd/KLAS/22	Tantárgy megnevezése: Klasszicizmus és preromantika a szlovák irodalomban
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Előadás / Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 / 1 A tanulmányok ideje alatt: 26 / 13 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 4	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 3.	
Tanulmány szintje: I.	
Feltételtárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei: A hallgatónak következő feltételeknek kell megfelelni és az alábbi dolgozatokat kell elkészíteni: A kiválasztott irodalmi műről, illetve egy-egy szerző irodalmi alkotásáról szóló szemináriumi dolgozat kidolgozása (terjedelem: legalább 4 oldal, 20 pont) - áttekintő módon feldolgozott életrajzi és bibliográfiai adatok a kiválasztott irodalmi műről vagy szerzőről (5 pont) - az irodalmi mű összegző jellemzése, interpretálása, kontextusba helyezése (10 pont) - szakirodalommal való munka, a dolgozat általános nyelvi-stilisztikai színvonala (5 pont) Szóbeli vizsga a szépirodalmi minimumot alkotó irodalmi művekből (30 pont) Értékelés szempontjai: - Vita az elolvasott eredeti klasszicista irodalmi művekről (20 pont) - Vita a preromantikus korszak elolvasott irodalmi szövegeiről (10 pont) Írásbeli vizsga azokból a témakörökből, amelyek az előadások leadott tananyagához kötődik (50 pont) Értékelő szempontok: - A felvilágosodás és klasszicizmus a szlovák kontextusban, jellemzői és poétikája (20 pont) - A szlovák irodalmi klasszicizmus csúcsteljesítménye (10 pont) - A preromantikus irodalom tipológiai jellemzése, irodalmi alkotások (20 pont) Végső értékelés a SJE Tanulmányi és Vizsgaszabályzata szerinti értékelési skála alapján: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), 50% alatt: Fx (a hallgató nem kap kreditet). A hallgató munkaóra-terhelése: 1 kredit = 25 munkaóra (aktív részvétel az órán, szakirodalom tanulmányozása, otthoni készülés, a fenti feladatok elvégzése, tesztre / vizsgára készülés)</p>	
<p>Oktatási eredmények: Tudásanyag - A hallgató áttekintést nyer a fontos irodalmi emlékekről és az adott korszak alkotóiról, főbb műveikről. - Hallgató képes lesz ezeket a műveket elhelyezni szélesebb kulturális és korszakbeli összefüggésekbe.</p>	

- A hallgató képes lesz kiválasztani és javasolni az adott irodalmi korszaknak a prezentálására alkalmas szerzőket és a választását meg is tudja indokolni.
- A hallgató képes lesz eligazodni a hangsúlyosabb, illetve kevésbé fontos információ kiválasztási módszereinek tekintetében, képes lesz elemezni a megszerzett információt, átfogóan kiértékelni azt, illetve nyilvánosan prezentálni is.
- A hallgató tudni fogja a megszerzett információt megfelelően alkalmazni a konkrét tanórákon, előadásokon, prezentációkon stb.
- A hallgató elméleti és gyakorlati síkon is tudni fogja alkalmazni megszerzett tudást, mégpedig mindig a konkrét feladattípus és tevékenység kontextusában.
- A hallgató meg tudja majd tervezni az adott feladat (tanóra, előadás) előkészítésének és konkretizálásának egyes fázisait, mégpedig a nehézség függvényében az egyéni diákok vagy a tanulmányi csoportok számára is.
- A hallgató képes lesz felismerni a saját kompetenciái és értékelő megállapítások színvonalát a megszerzett információ szelektálása során.
- A hallgató képes lesz beazonosítani és kutatni a szokásos szakmai problémákat, illetve megfelelő szakmai színvonalon megtudja határozni a megoldásukhoz szükséges elméleti és gyakorlati kiindulópontokat.

Készségek

A hallgató képes lesz motiválni saját diákjait arra, hogy elsajátítsanak az adott tananyagot, illetve a szépirodalmi kulturáltság, esztétikai érzés és irodalmi ízlés megszerzési folyamatában képes lesz felébreszteni a diákok érdeklődését.

A hallgató képes lesz önállóan megszerezni újabb irodalmi ismereteket.

A hallgató képes lesz alkalmazni elméleti ismereteket és az adott tudásanyag implementálása során be tudja majd azonosítani feltett alkotói feladatok konkrét tartalmát.

A hallgató képes lesz megismerkedni az adott irodalmi területen jelentkező új trendekkel, illetve modern módszertani megközelítésekkel. Ugyanez vonatkozik majd azon munkafolyamatok leírásának aspektusaira, amelyek szükségesek az adott tananyag elsajátítása és a megkövetelt kimenetek önálló kidolgozása szempontjából.

A hallgató képes lesz megérteni az irodalom társadalmi funkcióját és jelentőségét, mégpedig átfogóan és specifikusan is, mindez az átfogó társadalmi és kulturális fejlődés, illetve jelenkor jobb megismerése kontextusában. Tudni fogja beazonosítani a konkrét alkotói feladatok tartalmát az említett ismeretek implementálása során.

Kompetenciák

A hallgató képes lesz alkalmazni az általános és középiskolai irodalom oktatás szempontjából szükséges ismereteket és készségeket. Később képes lesz azokat felhasználni saját iskolai praxisában is.

A hallgatóra jellemző lesz független, kritikus és analitikus gondolkodás, amelyet rugalmas módon tudja majd alkalmazni az oktatás körülményei között. Kulturálisan és nyelvi felkészültnek kell lennie, illetve képesnek kell lennie csapatban dolgozni és másokat irányítani.

A hallgató képes lesz megvalósítani a célba vett ismeretfejlesztést, amely összefügg az irodalommal. Önállóan képes lesz megtervezni a kiválasztott alkotótevékenységeket, amelyek kibővítik az irodalom elméleti és gyakorlati ismereteit.

A hallgató az iskolai környezetben képes lesz irányítani a mások munkastílusát, amely a kiválasztott irodalmi szerzők és műveik megismerésére irányul majd.

Tantárgy vázlat:

Felvilágosodás a szlovák irodalomban.

Az adott korszak közéleti reformjai.

<p>A nemzeti irodalom kulturális integrációjának keresése. A felvilágosodás korszakának prózája. A felvilágosodás korszakának költészete. Bevezetés a klasszicizmusba. A klasszicizmus tetőzése az irodalomban. A magas szintű költészet. A jelenkor megmutatásának költészete. A szlovák klasszicizmus művészeti stílusa.</p>					
<p>Szakirodalom: ČÚZY, L., – KÁKOŠOVÁ, Z. – MICHÁLEK, M. – MIKULOVÁ, M. – VOJTECH, M.: Panoráma slovenskej literatúry I. Literárne dejiny od stredoveku po koniec romantizmu. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2004. 169 s. ISBN 80-10-00316-6 MAZÁK, P. – GAŠPARÍK, M. – PETRUS, P. – PIŠŮT, M.: Dejiny slovenskej literatúry II. Novšia slovenská literatúra (1780 – 1918). Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1988. 481 s. SEDLÁK, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry I. Martin : Matica slovenská; Bratislava: Literárne informačné centrum, 2009. 606 s. ISBN 978-80-7090-935-5 VOJTECH, Miloslav. Od baroka k romantizmu. Literárne smery a tendencie v slovenskej literatúre v rokoch 1780 – 1840. Bratislava : Univerzita Komenského, 2003. 148 s. ISBN 80-223-1902-3</p>					
<p>A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv: szlovák</p>					
<p>Megjegyzések:</p>					
<p>Tantárgy értékelése Az értékelt hallgatók száma: 0</p>					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
<p>Oktató: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD.</p>					
<p>Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022</p>					
<p>Jóváhagyta: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.</p>					

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/ MEDZ/22	Tantárgy megnevezése: Két világháború közötti szlovák irodalom
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Előadás / Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 / 1 A tanulmányok ideje alatt: 26 / 13 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 3	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 6.	
Tanulmány szintje: I.	
Feltéltárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: A hallgatónak következő feltételeknek kell megfelelni és az alábbi dolgozatokat kell elkészíteni: A megadott szerzőlistáról kiválasztott tematikájú szemináriumi dolgozat kidolgozása és annak prezentációja. A dolgozat részét képezik az életrajzi és bibliográfiai információk is, az irodalmi szöveg saját interpretációja, korrekt módon közölt források és irodalomjegyzék. (Terjedelem: min. 4 oldal, 20 pont) Értékelés szempontjai: - Az áttekintő módon feldolgozott életrajzi és bibliográfiai adatok színvonala. (5 pont) - Konkrét mű saját interpretációja, kontextusba helyezés, alkotókészség, az észrevételek és vélemények ötletessége. (10 pont) - A szakirodalommal való munka, a dolgozat általános nyelvi-stilisztikai színvonala (5 pont) Szóbeli vizsga a szépirodalmi minimumot alkotó irodalmi művekből (30 pont) Értékelés szempontjai: - Vita a korszak költészeti műveiről (12 pont) - Vita a korszak prózai műveiről. (13 pont) - Vita a korszak drámai műveiről (5 pont) Írásbeli vizsga azokból a témakörökből, amelyek az előadások leadott tananyagához kötődnek (50 pont) Értékelés szempontjai: - A két világháború közötti korszak irodalma, társadalmi és esztétikai jellemzői (10 pont) - Az 1918-1935 és az 1936-1948 közötti korszakok költészete, szerzők, irodalmi irányzatok (15 pont) - Az 1918-1935 és az 1936-1948 közötti korszakok prózája, szerzők, irodalmi irányzatok (15 pont) - A korszak drámája. (10 pont) Végső értékelés a SJE Tanulmányi és Vizsgaszabályzata szerinti értékelési skála alapján: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), 50% alatt: Fx (a hallgató nem kap kreditet).	

A hallgató munkaóra-terhelése: 1 kredit = 25 munkaóra (aktív részvétel az órán, szakirodalom tanulmányozása, otthoni készülés, a fenti feladatok elvégzése, tesztre / vizsgára készülés)

Oktatási eredmények:

Ismeretek

- A hallgató áttekintést nyer a fontos irodalmi emlékekről és az adott korszak alkotóiról, főbb műveikről.
- Hallgató képes lesz ezeket a műveket elhelyezni szélesebb kulturális és korszakbeli összefüggésekbe.
- A hallgató képes lesz kiválasztani és javasolni az adott irodalmi korszaknak a prezentálására alkalmas szerzőket és a választását meg is tudja indokolni.
- A hallgató képes lesz eligazodni a hangsúlyosabb, illetve kevésbé fontos információ kiválasztási módszereinek tekintetében, képes lesz elemezni a megszerzett információt, átfogóan kiértékelni azt, illetve nyilvánosan prezentálni is.
- A hallgató tudni fogja a megszerzett információt megfelelően alkalmazni a konkrét tanórákon, előadásokon, prezentációkon stb.
- A hallgató elméleti és gyakorlati síkon is tudni fogja alkalmazni megszerzett tudást, mégpedig mindig a konkrét feladattípus és tevékenység kontextusában.
- A hallgató meg tudja majd tervezni az adott feladat (tanóra, előadás) előkészítésének és konkretizálásának egyes fázisait, mégpedig a nehézség függvényében az egyéni diákok vagy a tanulmányi csoportok számára is.
- A hallgató képes lesz felismerni a saját kompetenciái és értékelő megállapítások színvonalát a megszerzett információ szelektálása során.
- A hallgató képes lesz beazonosítani és kutatni a szokásos szakmai problémákat, illetve megfelelő szakmai színvonalon megtudja határozni a megoldásukhoz szükséges elméleti és gyakorlati kiindulópontokat.

Készségek

A hallgató képes lesz motiválni saját diákjait arra, hogy elsajátítsanak az adott tananyagot, illetve a szépirodalmi kulturáltság, esztétikai érzés és irodalmi ízlés megszerzési folyamatában képes lesz felébreszteni a diákok érdeklődését.

A hallgató képes lesz önállóan megszerezni újabb irodalmi ismereteket.

A hallgató képes lesz alkalmazni elméleti ismereteket és az adott tudásanyag implementálása során be tudja majd azonosítani feltett alkotói feladatok konkrét tartalmát.

A hallgató képes lesz megismerkedni az adott irodalmi területen jelentkező új trendekkel, illetve modern módszertani megközelítésekkel. Ugyanez vonatkozik majd azon munkafolyamatok leírásának aspektusaira, amelyek szükségesek az adott tananyag elsajátítása és a megkövetelt kimenetek önálló kidolgozása szempontjából.

A hallgató képes lesz megérteni az irodalom társadalmi funkcióját és jelentőségét, mégpedig átfogóan és specifikusan is, mindez az átfogó társadalmi és kulturális fejlődés, illetve jelenkor jobb megismerése kontextusában. Tudni fogja beazonosítani a konkrét alkotói feladatok tartalmát az említett ismeretek implementálása során.

Kompetenciák

A hallgató képes lesz alkalmazni az általános és középiskolai irodalom oktatás szempontjából szükséges ismereteket és készségeket. Később képes lesz azokat felhasználni saját iskolai praxisában is.

A hallgatóra jellemző lesz független, kritikus és analitikus gondolkodás, amelyet rugalmas módon tudja majd alkalmazni az oktatás körülményei között. Kulturálisan és nyelvilag felkészültnek kell lennie, illetve képesnek kell lennie csapatban dolgozni és másokat irányítani.

A hallgató képes lesz megvalósítani a célba vett ismeretfejlesztést, amely összefügg az irodalommal. Önállóan képes lesz megtervezni a kiválasztott alkotótevékenységeket, amelyek kibővítik az irodalom elméleti és gyakorlati ismereteit.

A hallgató az iskolai környezetben képes lesz irányítani a mások munkastílusát, amely a kiválasztott irodalmi szerzők és műveik megismerésére irányul majd.

Tantárgy vázlat:

A szlovák irodalom két világháború közötti korszakának általános jellemzése – a szlovák kultúra és irodalom intézményi emancipációja, külföldi példák, a korábbi hagyományokhoz való viszonyulás. Az adott korszak főbb témái és megközelítései. Nadrealizmus és vitalizmus a szlovák irodalomban, lírizált próza és jelentősége. A katolikus modern létrejötte és fejlődése.

A két világháború közötti szlovák irodalom – főbb témái, dilemma és intézményi háttér

A két világháború közötti szlovák realizmus – a 20. század 20-as és a 30-as éveinek az irodalma, különös tekintettel M. Rázusra.

Az 1918 fordulat előtti és utáni új szerzők az akkori prózában. A próza fejlődésének jelentős képviselői: Ladislav Nádaši-Jégé, Ján Hrušovský, Gejza Vámoš, Ivan Horváth, Peter Jilemnický, Milo Urban, Jozef Čiger Hronský, Ľudo Ondrejov, Dobroslav Chrobák, František Švantner, Margita Figuli. Az első világháború és a kor legfontosabb társadalmi kérdések irodalmi feldolgozása. Új irányzatok, inspirációk és próbálkozások (például a lírizált próza stb.).

Az 1939 és 1945 közötti szlovák irodalom. Az első Szlovák Köztársaság kulturális politikája, támogatott és túrt irányzatok, az egyes szerzők viszonya a korabeli rezsimhez.

Szakirodalom:

ČÚZY, L., – GBÚR, J. – KRŠÁKOVÁ, D. – MIKULOVÁ, M. – ROBERTS, D. – ZAMBOR, J.: Panoráma slovenskej literatúry II. Literárne dejiny od realizmu po rok 1945. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2005. 175 s. ISBN 80-10-00674-2

ČEPAN, O. A KOL.: Dejiny slovenskej literatúry V. Bratislava : Veda, 1984. 652 s.

CHMEL, R. a kol.: Slovník diel slovenskej literatúry 20. storočia. Bratislava : Kalligram – Ústav slovenskej literatúry SAV, 2006. 525 s. ISBN 80-7149-918-9

SEDLÁK, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry II. Martin : Matica slovenská, Bratislava : Literárne informačné centrum, 2009. 785 s. ISBN 978-80-090-945-4

ŠMATLÁK, S.: Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2007. 534 s. ISBN 978-80-89222-29-2

ŠTEVČEK, J.: Dejiny slovenského románu. Bratislava : Tatran, 1989. 624 s.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

szlovák

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlínka, PhD.

Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022

Jóváhagyta: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/JK/22	Tantárgy megnevezése: Nyelv és kommunikáció - kapcsolatok és összefüggések
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Előadás / Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 1 / 1 A tanulmányok ideje alatt: 13 / 13 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 3	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 3.	
Tanulmány szintje: I.	
Feltételtárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei: Aktív részvétel az órákon (1 kr) 1 kredit két alternatíva közül szerezhető be: A) a nyelvi kommunikáció kérdéskörével foglalkozó tudományos tanulmány kivonata / kidolgozása és szemináriumi előadása (releváns tanulmányok megjelennek). B) kommunikáció / nyelvileg célzott szövegelemzés és értelmezés / kommunikáció a média területén, az elektronikus / online kommunikáció és annak bemutatása a szemináriumon. Zárófeladat önálló házi feladattal szakirodalom alapján: 1 Kr. A tantárgy érdemjegyű összefoglaló értékelése az A (100% -90%), B (89% -80%), C (79% -70%), D (69% -60%) besorolási skála szerint valósul meg.), E (59% - 50%), 50% alatt: Fx. Az UJS tanulmányi szabályzatának megfelelően nem éri el az 50%-ot nem adható kredit. Hallgatói időterhelés: Hallgatói időterhelés: kb. 90 óra, ebből: kombinált tanulás: 39 óra,</p>	
<p>Oktatási eredmények: Tudás A hallgató ismereteket szerez a kommunikáció általános kérdéseiről általában, és különösen a nyelvi kommunikáció sajátos kérdéseiről. A hallgató megérti a nyelv és a kommunikáció kapcsolatát, mint lehetséges és megvalósult kapcsolatot, azaz egyrészt a kommunikáció, mint társadalmilag és mentálisan meghatározott tevékenység elsősorban a nyelven keresztül valósul meg, másrészt a nyelv a kommunikációhoz, mint a kommunikáció elsődleges szférájához kapcsolódik. a megvalósítása. Ehhez kapcsolódóan a hallgató különösen a természetes nyelv kommunikációs folyamatában betöltött funkciói kapcsolatának kérdéseit tanulja meg, pl. mely tulajdonságoknak köszönhetően a természetes nyelv a kommunikáció alapvető eszköze, ami megkülönbözteti a többi kommunikációs rendszertől, és hogyan működik a kommunikációs folyamatban. Ennek keretében a tanulók elsősorban az állatvilágból ismert kommunikációs eszközökkel ismerkednek meg. A hallgató ismereteket szerez a kommunikációs helyzetek és kommunikációs események típusairól, különös tekintettel a szóbeli és írásbeli kommunikációs események különbségeire, sajátosságaira. A közvetlen vagy szemtől szembeni</p>	

kommunikáció során kiemelt figyelmet fordítanak a non-verbális kommunikációs eszközökre. A kommunikációs tevékenységek más típusú tevékenységekhez való besorolásával kapcsolatban a hallgató tudásköre kibővül a szándékelméletre és a társalgási implikációkra, beleértve a kommunikáció szabályait vagy posztulátumait (ún. maximákat) (H. P. Grice), valamint mint a beszédaktusok elmélete (J. Austin). Az interperszonális kommunikáció tanulmányozása során megszerzett ismereteket és készségeket kiterjesztjük a tömegkommunikáció sajátosságainak vizsgálatára is, hangsúlyozva az internetes kommunikáció sajátosságait. A nyelvi kommunikáció kiterjedt és átfogó kérdéseinek elsajátításának szükséges feltétele az információelmélet és a kommunikációelmélet alapvető és (már) bevett fogalmainak ismerete, beleértve a velük való együttműködés képességét a különböző kommunikációs szférákból származó szövegek / diskurzusok elemzésében és értelmezésében. .

Készségek: A (nyelvi) kommunikáció teljes folyamata képes lesz sematikusabban ábrázolni és a kommunikációs modellen belül megmagyarázni és értelmezni az egyes kommunikációs fázisokat (üzenetkódolás, üzenettovábbítás és üzenetfogadás), beleértve azok összetevőit (küldő, fogadó; üzenetforrás; kódolás, dekódolás; kommunikációs csatorna; zaj; visszacsatolás). A hallgatók - leendő tanárok - képesek lesznek a nyelv audio-szöveges oldala és írásbeli (grafikai) rögzítése kapcsolatának vizsgálatából megszerzett ismereteket didaktikailag megfelelően átültetni az iskolai gyakorlatba; ebben az összefüggésben a tanulók képesek lesznek megfelelően elmagyarázni az írásbeli kommunikáció normáit, különös tekintettel néhány helyesírási problémára. Az elsajátított ismeretek alapján a hallgató képes elmagyarázni a tömeg- és internetes kommunikáció sajátosságait; különös hangsúlyt kap a közösségi oldalakon közzétett nyilvánvaló vagy rejtett, félrevezető információk (úgynevezett hoaxok vagy összeesküvés-elméletek) azonosításának, felfedésének képességének elsajátítása.

Kompetenciák: A hallgató képes a nyelvi kommunikáció elméletének tanulmányozása során megszerzett ismereteit és a különböző kommunikációs szférák kommunikációjának elemzése során megszerzett tapasztalatait egyéni kommunikációs tevékenységei során alkalmazni, beleértve a speciális kommunikációs normák tiszteletben tartását jellemző kommunikációs helyzetekben, valamint mint az oktatási tevékenységekben. A hallgató továbbra is figyelemmel kíséri e tudományág fejlődését, és igyekszik bővíteni, elmélyíteni az egyetemi tanulmányok során szerzett ismereteit ebben a tudományágban. Leendő tanárként a hallgató el tudja magyarázni hallgatóinak az interperszonális és csoportos kommunikáció normáit, sajátosságait, és megtanítja őket hatékonyan alkalmazni a kommunikációs gyakorlatban. Oktatási tevékenysége során kiemelt figyelmet fordít a közösségi hálózatokon történő kommunikáció megfelelő értelmezésére.

Tantárgy vázlat:

1. Kommunikációelmélet tárgya. A kommunikációelmélet és az információelmélet kapcsolata. Kommunikációs fázisok (üzenet keletkezése, üzenettovábbítás, üzenetfogadás).
2. A nyelv és a kommunikáció kapcsolata. A nyelv funkciója a kommunikáció folyamatában.
3. Kommunikáció az emberi tevékenységek rendszerében. Szándékelmélet és társalgási implikációk; a kommunikáció szabályai, posztulátumai (úgynevezett maximák) (H. P. Grice).
4. A beszédaktusok elmélete (J. Austin).
5. A kommunikációs helyzetek típusai. A szóbeli és írásbeli kommunikáció tulajdonságai.
6. Kommunikációs normák a szóbeli és írásbeli kommunikációban.
7. Grafikus kifejezések (grafika, helyesírás). Grafikus kifejezések fejlődésük szempontjából.
8. Ortográfia. Helyesírási alapelvek. Grafológia - speciális írásrendszerek; az írás pszichológiai aspektusa.
9. A nonverbális kommunikáció eszközei - paralingusztika.
10. Az állatok kommunikációja és az ember kommunikációja az állatokkal. Zoolingvisztika.

11. A tömegkommunikáció, mint a kommunikációs folyamat része. Tömegkommunikációs modell.
 12. Kultúra és nyelv a kommunikációs rendszerben.
 13. Az internetes kommunikáció sajátosságai; kommunikáció a közösségi hálózatokon.

Szakirodalom:

BARTMIŃSKI, J.: Jazyk v kontextu kultury. Dvanáct statí z lublinské kognitivní etnolingvistiky. Praha : Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-2883-7
 DOLNÍK, J.: Jazyk v sociálnej kultúre. Bratislava, VEDA, 2018. ISBN: 978-80-224-1584-2
 DOLNÍK, J.: Jazyk v pragmatike. Bratislava : VEDA, 2018. ISBN 978-80-224-1686-3.
 MISLOVIČOVÁ, S. a kol.: Slovenčina na každý deň. Bratislava, VEDA, 2020. ISBN: 978-80-224-1861-4.
 ŠKVARENINOVÁ, O.: Komunikácia s médiami a v médiách. Trnava : Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, 2019. ISBN 978-80-572-0032-1
 VAŇKO, J.: Komunikácia a jazyk. Nitra, Katedra slovenského jazyka Univerzity Konštantína Filozofa, 1999. 202 s. ISBN 80-8050-253-6.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

szlovák

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.

Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022

Jóváhagyta: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/REG/22	Tantárgy megnevezése: Regionális és urbánus szlovák irodalom
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 3	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 4.	
Tanulmány szintje: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: Szemináriumi dolgozat elkészítése és prezentálása, valamint az órákon való aktív részvétel. A szemeszter során el kell olvasni még néhány tanulmányt, amelyeket aztán az órákon meg kell vitatni. A szemeszter alatti órai aktivitást figyelembe kell venni az értékelés során. Az értékelés alternatív módját az egyes órákra készített rövidebb munkák képezik, amelyeket az elolvasott anyagból kell készíteni. Ezeket is a szemeszter végén ki kell értékelni. Összegző értékelés: A – 100 – 91 %, B 90-81 %, C 80 – 71 %, D – 70-61 %, E 60 – 51 %. Az 50 %-ot el nem érő diák nem szerzi meg a kreditet.	
Oktatási eredmények: Tudásanyag A szlovák kulturális és irodalmi élet hosszú éveken keresztül a vidéki és kisvárosi környezetben zajlott. Csak 1918 után kezdett megszerezni urbánusabb jelleget. A kurzus célja bemutatni azt a folyamatot, hogy a szlovák irodalom hogyan tette magáévá a közepes és nagyobb méretű városokat. A szlovák szellemi élet az ezredfordulótól kezdve egészen 1918-ig a Magyar Királyságon belül fejlődött. A latin, német és magyar nyelv mellett szlovák is országos nyelvek számított. Ez a tény mai napig érezteti a hatását a szlovák irodalmi művekben. Erre a magyar-szlovák kapcsolatok bonyolultságának és ellentmondásosságának megismerése érdekében is rá kell mutatni. A hallgató a kurzus során áttekintést kap a kölcsönös viszonyok sajátos tulajdonságairól, azok terminológiai problémáiról és az adott korszak fontos szerzőiről és műveikről. Az utóbbiakat képes lesz elhelyezni a tágabb időbeli és kulturális összefüggésekbe, illetve képes lesz kiválasztani és javasolni azt a szlovák irodalmi személyiséget, amely alkalmas az adott problematika bemutatására. A kiválasztását majd megfelelően meg is tudja indokolni. A hallgató képes lesz az adott irodalmi személyiség életéről és alkotásáról szóló információ önálló összegyűjtésére, akár interneten, akár különböző publikációkban. Ezen kívül képes lesz tájékozódni és különbséget tenni a fontosabb és kevésbé fontos információ között. Továbbá majd képes lesz elemezni, átfogóan értékelni és nyilvánosan prezentálni a megszerzett információt. A megszerzett tudást a hallgató képes lesz konkrét kimeneti formákban is alkalmazni (tanórák, előadások, prezentációk stb.)	

A hallgató tudni fogja alkalmazni a megszerzett tudásanyagot az elméleti és gyakorlati síkon a konkrét feladat és tevékenység típus függvényében.

A hallgató képes lesz a konkrét feladat (óra, előadás) egyes fázisainak betervezésére és konkretizálására, mégpedig az egyénekre és tanulmányi csoportokra szabott nehézségek kontextusában.

A hallgató a megszerzett információtömeg szelektálása során képes lesz felmérni a saját kompetenciák színvonalát és a megállapításait.

A hallgató képes lesz beazonosítani a szokásos szakmai problémákat, tovább képes lesz tanulmányozni és megfogalmazni azokat az elméleti és gyakorlati kiindulópontokat, amelyek szükségesek azok megfelelő szakmai színvonalú megoldásához.

Készségek

A hallgató képes lesz motiválni saját diákjait arra, hogy elsajátítsanak az adott tananyagot és érdeklődjenek az adott téma iránt.

A hallgató képes lesz önállóan újabb ismereteket szerezni a szlovák irodalomból.

A hallgató képes lesz megérteni az irodalom társadalmi funkcióját és jelentőségét, mégpedig átfogóan és specifikusan is, mindez az átfogó szlovák társadalmi és kulturális fejlődés, illetve jelenkor jobb megismerése kontextusában. Tudni fogja beazonosítani a konkrét alkotói feladatok tartalmát az említett ismeretek implementálása során.

A hallgató képes lesz megismerkedni az adott irodalmi területen jelentkező új trendekkel, illetve modern módszertani megközelítésekkel. Ugyanez vonatkozik majd azon munkafolyamatok leírásának aspektusaira, amelyek szükségesek az adott tananyag elsajátítása és a megkövetelt kimenetek önálló kidolgozása szempontjából.

A hallgató rendelkezni fog az egyén fejlődésének biológiai, lélektani és szociális aspektusairól, ismerni és érteni fogja a szocializációs folyamat intézményi koncepcióját, mégpedig a tágabb társadalomtudományi összefüggésekben. Rendelkezni fog alapvető áttekintéssel a társadalom szociális szerkezetéről, annak statikájáról, dinamikájáról, valamint érteni fogja a különböző szociális csoportok oktatási szükségleteit és sajátosságait. Tisztában van a pedagógiai munka problematikájával az oktatott populáció diverzitásának kontextusában. Alapvető ismeretekkel rendelkezik a konkrét egyének fejlődésének azon különbségeiről, amelyek az egészségügyi vagy szociális hátrányaikból következnek. Ugyanez vonatkozik a tehetségükre. Mindez azzal a céllal történik, hogy a nevelési-oktatási folyamat megvalósítása során, az inkluzív oktatás és nevelés körülményei között hatékonyan lehessen együttműködni a speciális pedagógusokkal, pszichológusokkal és más szakemberekkel, akik szakmai tanácsai és következtetései fontosak lehetnek az oktatási-nevelési folyamatokban. Úgyszintén alapvető tudományos ismeretekkel rendelkezik a profilalkotó oktatási területeken vagy specializációkban. Ismeri az aktuális állami oktatási programokat és azok jogi kereteit.

A hallgatóra jellemző lesz független, kritikus és analitikus gondolkodás, amelyet rugalmas módon tudja majd alkalmazni az oktatás körülményei között. Kulturálisan és nyelvileg felkészültnek kell lennie, illetve képesnek kell lennie csapatban dolgozni és másokat irányítani.

Kompetenciák

A hallgató képes lesz alkalmazni az általános és középiskolai szlovák irodalomoktatás szempontjából szükséges ismereteket és készségeket. Később képes lesz azokat felhasználni saját iskolai praxisában.

A hallgató képes lesz megvalósítani a célba vett ismeretfejlesztést, amely összefügg az irodalom szinkron és diakron fejlődésével. Önállóan képes lesz tervezni kiválasztott alkotótevékenységeket, amelyek kibővítik az irodalom ismereteit.

A hallgató az iskolai környezetben képes lesz irányítani a mások munkatípusát, amely a kiválasztott világirodalmi szerzők és műveik megismerésére irányul majd.

Tantárgy vázlat:

1. A szlovák irodalom alapvető fejlődési irányai és általános jellemzői.
2. Szlovákia városainak fejlődése a múltban és a jelenben.
3. Városok és nemzeti karakterük a 19. és 20. században.
4. A szlovák irodalom térbeli jellemzői.
5. Ján Chalupka és Kocúrko - a kisváros szimbólumának születése.
6. Ján Palárik és Magyarország fővárosa.
7. Daniel Bachát - a dualizmus kori szlovák Budapest főszerzője.
8. Janko Jesenský egy vidéki kisváros és Pozsony között.
9. Eperjes / Pozsony örökbefogadása 1918 után (Jesenský, Tajovský, Nádaši-Jégé és a felnövekvő nemzedék).
10. Egy igazi szlovák metropolisz születése a szlovák irodalomban. Pozsony a második világháború után.
11. Pozsony és a mindennapi irodalom az 1960-1980-as években.
12. A fordulat utáni Pozsony Peter Pišťanek művében.
13. Szlovák vidéki városok a kortárs irodalomban.

Szakirodalom:

ÁBRAHÁM B. (Red.): Maďarsko-slovenské terminologické otázky = Magyar-szlovák terminológiai kérdések : Pons Strigoniensis. Piliška Čaba-Ostrihom : Katolícka univerzita Petra Pázmánya, 2008. - 370 s. - ISBN 978-963-9206-59-5.

HALÁSZ I.: Cirkev, národ, štát = Daniel Bachát a jeho budapeštianske roky 1873-1906.- Esztergom - Piliscsaba : Pázmány Péter Katolikus Egyetem BTK, 2003. - 120 s. - ISBN 963 9296 80 5.

HALÁSZ I.: Uhorsko a podoby slovenskej identity v dlhom 19. storočí. Bratislava : Kalligram, 2011. - 234 s. - ISBN 978-80-8101-435-2.

HALÁSZ, I.: Južné Slovensko v literatúre (Stereotypy a interetnické súvislosti) = Dél-Szlovákia az irodalomban (Sztereotípiák és interetnikus összefüggések) Komárno : Univerzita J. Selyeho, 2018. - 282 s. - ISBN 978-80-8122-279-5.

HALÁSZ I.: Levice a ich okolie v literatúre/Léva és környéke az irodalomban. (Az iskolai, szakmai és laikus közönség számára) Komárom/Komárno: PF UJS/SJE TK, 2020 ISBN 978-80-8122-362-4

KÄFER I.: Dona nobis pacem. Piliscsaba : Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsész tudományi Kar, 1998. - 294. - ISBN 0008891.

KOVÁCS A.: Szlovák életpályák a dualizmus kori Budapesten = Slovenské životné dráhy v Budapešti v období dualizmu : Ján Nepomuk Bobula - Milan Hodža. Budapest : MTA Etnikai-nemzeti Kisebbségkutató Intézet, 2003. - 106 s. - ISBN 963 508 403 X.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

szlovák

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Oktató: PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD.					
Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022					
Jóváhagyta: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.					

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/SSL/22	Tantárgy megnevezése: Régi szlovák irodalom
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Előadás / Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 / 1 A tanulmányok ideje alatt: 26 / 13 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 4	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere:	
Tanulmány szintje: I.	
Feltételtárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei: A hallgatónak következő feltételeknek kell megfelelni és az alábbi dolgozatokat kell elkészíteni: A kiválasztott irodalmi műről, illetve egy-egy szerző irodalmi alkotásáról szóló szemináriumi dolgozat kidolgozása (terjedelem: legalább 4 oldal, 20 pont) - áttekintő módon feldolgozott életrajzi és bibliográfiai adatok a kiválasztott irodalmi műről, illetve szerzőről (5 pont) - az irodalmi mű összegző jellemzése, interpretálása, kontextusba helyezése (10 pont) - szakirodalommal való munka, a dolgozat általános nyelvi-stilisztikai színvonala (5 pont) Szóbeli vizsga a szépirodalmi minimumot alkotó irodalmi művekből (30 pont) Értékelés szempontjai: - Vita az elolvasott ószláv irodalmi emlékekről (5 pont) - Vita a reneszánsz humanizmus elolvasott irodalmi szövegeiről (10 pont) - Vita a szlovák irodalmi barokk elolvasott szövegeiről (15 pont) Írásbeli vagy szóbeli vizsga azokból a témakörökből, amelyek az előadások leadott tananyagához kötődnek (50 pont) Értékelő szempontok: - Középkori irodalmi kultúra, ószláv irodalom, latin művelődés (10 pont) - Reneszánsz humanizmus irodalma, komplex jellemzés (15 pont) - Szlovák barokk irodalma, a költészet, próza és szakirodalom formái (25 pont) Végző értékelés a SJE Tanulmányi és Vizsgaszabályzata szerinti értékelési skála alapján: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), 50% alatt: Fx (a hallgató nem kap kreditet). A hallgató munkaóra-terhelése: 1 kredit = 25 munkaóra (aktív részvétel az órán, szakirodalom tanulmányozása, otthoni készülés, a fenti feladatok elvégzése, tesztre / vizsgára készülés)</p>	
Oktatási eredmények: Tudás - A hallgató áttekintést nyer a fontos irodalmi emlékekről és az adott korszak alkotóiról, főbb műveikről.	

- Hallgató képes lesz ezeket a műveket elhelyezni szélesebb kulturális és korszakbeli összefüggésekbe.
- A hallgató képes lesz kiválasztani és javasolni az adott irodalmi korszaknak a prezentálására alkalmas szerzőket és a választását meg is tudja indokolni.
- A hallgató képes lesz eligazodni a hangsúlyosabb, illetve kevésbé fontos információ kiválasztási módszereinek tekintetében, képes lesz elemezni a megszerzett információt, átfogóan kiértékelni azt, illetve nyilvánosan prezentálni is.
- A hallgató tudni fogja a megszerzett információt megfelelően alkalmazni a konkrét tanórákon, előadásokon, prezentációkon stb.
- A hallgató elméleti és gyakorlati síkon is tudni fogja alkalmazni megszerzett tudást, mégpedig mindig a konkrét feladattípus és tevékenység kontextusában.
- A hallgató meg tudja majd tervezni az adott feladat (tanóra, előadás) előkészítésének és konkretizálásának egyes fázisait, mégpedig a nehézség függvényében az egyéni diákok vagy a tanulmányi csoportok számára is.
- A hallgató képes lesz felismerni a saját kompetenciái és értékelő megállapítások színvonalát a megszerzett információ szelektálása során.
- A hallgató képes lesz beazonosítani és kutatni a szokásos szakmai problémákat, illetve megfelelő szakmai színvonalon megtudja határozni a megoldásukhoz szükséges elméleti és gyakorlati kiindulópontokat.

Készségek

A hallgató képes lesz motiválni saját diákjait arra, hogy elsajátítsanak az adott tananyagot, illetve a szépirodalmi kulturáltság, esztétikai érzés és irodalmi ízlés megszerzési folyamatában képes lesz felébreszteni a diákok érdeklődését.

A hallgató képes lesz önállóan megszerezni újabb irodalmi ismereteket.

A hallgató képes lesz alkalmazni elméleti ismereteket és az adott tudásanyag implementálása során be tudja majd azonosítani feltett alkotói feladatok konkrét tartalmát.

A hallgató képes lesz megismerkedni az adott irodalmi területen jelentkező új trendekkel, illetve modern módszertani megközelítésekkel. Ugyanez vonatkozik majd azon munkafolyamatok leírásának aspektusaira, amelyek szükségesek az adott tananyag elsajátítása és a megkövetelt kimenetek önálló kidolgozása szempontjából.

A hallgató képes lesz megérteni az irodalom társadalmi funkcióját és jelentőségét, mégpedig átfogóan és specifikusan is, mindez az átfogó társadalmi és kulturális fejlődés, illetve jelenkor jobb megismerése kontextusában. Tudni fogja beazonosítani a konkrét alkotói feladatok tartalmát az említett ismeretek implementálása során.

Kompetenciák

A hallgató képes lesz alkalmazni az általános és középiskolai irodalom oktatás szempontjából szükséges ismereteket és készségeket. Később képes lesz azokat felhasználni saját iskolai praxisában is.

A hallgatóra jellemző lesz független, kritikus és analitikus gondolkodás, amelyet rugalmas módon tudja majd alkalmazni az oktatás körülményei között. Kulturálisan és nyelvíleg felkészültnek kell lennie, illetve képesnek kell lennie csapatban dolgozni és másokat irányítani.

A hallgató képes lesz megvalósítani a célba vett ismeretfejlesztést, amely összefügg az irodalommal. Önállóan képes lesz megtervezni a kiválasztott alkotótevékenységeket, amelyek kibővítik az irodalom elméleti és gyakorlati ismereteit.

A hallgató az iskolai környezetben képes lesz irányítani a mások munkatílusát, amely a kiválasztott irodalmi szerzők és műveik megismerésére irányul majd.

Tantárgy vázlat:

A középkori irodalom fogalma és tagolása
A régebbi szlovák irodalom belső tagolása és az egyes fejlődési fázisok jellemzése
A középkori szlovák irodalom emlékeinek analitikus értelmezése
Konstantin és Metód missziója. A Nagy-Morva Birodalom időszakának irodalma (Proglas stb.)
A középkori Magyarország legendái és krónikái, A művelődés központjai, kolostorok, a latin és a helyi nyelv használatának problematikája a magasabb és a profán kommunikációban. Exemplák és az erkölcsre nevelő próza
Ezen korszak szlovák irodalmi emlékei
A reneszánsz humanizmus irodalma (15-17. század) – latin nyelvű humanista irodalom és a hazai nyelvű irodalom létrejötte (vallási költészet, történeti epika, szerelmi költészet. erkölcsre nevelő irodalom). Reneszánsz drama. A humanista korszak szlovák irodalmának emlékei (a népi, a félig nép és a műirodalom)
A szlovák irodalmi barokk a 17. század közepétől a 18.század végéig. Az irodalmi nyelv kérdése
A szlovák irodalmi barokk arcai – költészet, vallási énekek, historikus énekek, világi költészet, alkalmi és szerelmi költészet, didaktikus-reflexív költészet, szociális és rabló tematikájú költészet. Memoárirrodalom és útleírások. Szórakoztató és kaland jellegű irodalom. Szakirodalom. Dráma.
A korszak kiemelkedő irodalmi személyiségei Tranovskytól Bel Mátyásig
A szlovák barokk irodalom emlékeinek analitikus értelmezése
A szlovák és nemzeti problematika az akkori irodalomban. Ján Baltazár Magin és apologetikus írások

Szakirodalom:

MIKULA, V.: Slovník slovenských spisovateľov. Bratislava : Kalligram, 2005. 651 s. ISBN 80 7149 801 7
MINÁRIK, J.: Stredoveká literatúra. Bratislava : SPN, 1977. 334 s.
MINÁRIK, J.: Renesančná a humanistická literatúra. Bratislava : SPN, 1985. 267 s.
MINÁRIK, J.: Baroková literatúra. Bratislava : SPN, 1984. 392 s.
MINÁRIK, J.: Dejiny slovenskej literatúry I. Staršia slovenská literatúra, Bratislava : SPN, 1985. 375 s.
MIŠIANIK, J. – MINÁRIK, J. – MICHALCOVÁ, M. – MELICHERČÍK, A.: Dejiny staršej slovenskej literatúry I. (800–1780). Bratislava : SAV, 1958. 318 s.
MIŠIANIK, J.: Antológia staršej slovenskej literatúry. Bratislava: Veda, 1981. 840 s.
SEDLÁK, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry I. Martin : Matica slovenská; Bratislava: Literárne informačné centrum, 2009. 606 s. ISBN 978-80-7090-935-5
ŠMATLÁK, S.: Dejiny slovenskej literatúry I. (9. – 18 storočie). Bratislava : Národné literárne centrum, 1997. 359 s. ISBN 80-88878-11-X

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

szlovák

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD.

Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022

Jóváhagyta: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/RET/22	Tantárgy megnevezése: Rétorika
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Előadás / Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 1 / 1 A tanulmányok ideje alatt: 13 / 13 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 2	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 5.	
Tanulmány szintje: I.	
Feltételtárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei:</p> <p>A kurzus teljesítésének feltétele az előre meghatározott témák közül saját maga által választott szónoklat előkészítése és előadása. Ezen kívül a hallgatók az internet segítségével megnézik néhány fontos és jellemző beszédet, amelyeket aztán az órákon elemezni fognak. A szemeszter folyamán szintén el kell olvasni néhány szakirodalmi kivonatot. Az értékelés alternatív módja a két, illetve három fős csoportokban végzett projektmunka, amely nagyobb retorikai kimenetekre vagy speciális előadásokra előkészítésére irányul. Ezekre minden második órán kerül majd sor, a kiértékelésük pedig a szemeszter végén történik.</p> <p>Retorikai megnyilvánulás, egyfajta modern „stand-up” a gyakorlat megközelítésének hátterében, például: az én oktatási módszerem a legjobb stb. (érvelés, kölcsönös kapcsolódások, irodalmi marketing, meggyőzés, brainstorming...) A retorika megnyilvánulás eredetisége, „stand-up” a kreativitás és percepció szempontjából.</p> <p>Végső értékelés a SJE Tanulmányi és Vizsgaszabályzata szerinti értékelési skála alapján: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), 50% alatt: Fx (a hallgató nem kap kreditet).</p> <p>A hallgató munkaóra-terhelése: 1 kredit = 25 munkaóra (aktív részvétel az órán, szakirodalom tanulmányozása, otthoni készülés, a fenti feladatok elvégzése, tesztre / vizsgára készülés)</p>	
<p>Oktatási eredmények:</p> <p>Tudás</p> <p>A hallgató megszerzi a retorika alapjairól és főbb fejlődési fázisairól szóló áttekintést. Ezen kívül gyakorlatias készségeket is elsajátíthatja a különböző típusú felszólalások területén. Ezen kívül képes lesz a megszerzett információt elhelyezni tágabb időbeli és kulturális összefüggésrendszerben. A hallgató továbbá rendszerszintűen megismerkedik nélkülözhetetlen elméleti ismeretekkel és gyakorlati tapasztalatokkal, amelyek fontosak a nyilvános (hivatalos, félhivatalos) fellépések, kommunikációs helyzetek kezelésére, történjen az a diák vagy más közönség (auditórium) előtt.</p> <p>A hallgató tudni fogja önállóan megszerezni az információt, amely szükséges a nyilvános fellépéshez és képes lesz elemezni, átfogóan értékelni és nyilvánosan prezentálni ezt az információt.</p>	

A megszerzett tudást a hallgató képes lesz konkrét kimeneti formákban is alkalmazni (tanórák, előadások, prezentációk stb.)

A hallgató tudni fogja alkalmazni a megszerzett tudásanyagot az elméleti és gyakorlati síkon a konkrét feladat és tevékenység típus függvényében.

A hallgató képes lesz a konkrét feladat (óra, előadás) egyes fázisainak betervezésére és konkretizálására, mégpedig az egyénekre és tanulmányi csoportokra szabott nehézségek kontextusában.

A hallgató a megszerzett információtömeg szelektálása során képes lesz felmérni a saját kompetenciák színvonalát és a megállapításait.

A hallgató képes lesz beazonosítani a szokásos szakmai problémákat, tovább képes lesz tanulmányozni és megfogalmazni azokat az elméleti és gyakorlatik kiindulópontokat, amelyek szükségesek azok megfelelő szakmai színvonalú megoldásához.

Készségek

A hallgató képes lesz előkészíteni saját nyilvános szereplését, előadást vagy más megnyilvánulást, továbbá képes lesz motiválni saját diákjait arra, hogy elsajátítsanak az adott tananyagot, illetve felkelti bennük a kulturáltság, esztétikai érzés és retorikai ízlés iránti érdeklődést.

A hallgató képes lesz önállóan újabb ismeretszerzésre az adott területen.

A hallgató képes lesz megérteni a retorika társadalmi funkcióját és jelentőségét, mégpedig átfogóan és specifikusan is, mindez az átfogó társadalmi és kulturális fejlődés, illetve jelenkor jobb megismerése kontextusában. Tudni fogja beazonosítani a konkrét alkotói feladatok tartalmát az említett ismeretek implementálása során.

A hallgató képes lesz megismerkedni az adott irodalmi területen jelentkező új trendekkel, illetve modern módszertani megközelítésekkel. Ugyanez vonatkozik majd azon munkafolyamatok leírásának aspektusaira, amelyek szükségesek az adott tananyag elsajátítása és a megkövetelt kimenetek önálló kidolgozása szempontjából.

A hallgató rendelkezni fog az egyén fejlődésének biológiai, lélektani és szociális aspektusairól, ismerni és érteni fogja a szocializációs folyamat intézményi koncepcióját, mégpedig a tágabb társadalomtudományi összefüggésekben. Rendelkezni fog alapvető áttekintéssel a társadalom szociális szerkezetéről, annak statikájáról, dinamikájáról, valamint érteni fogja a különböző szociális csoportok oktatási szükségleteit és sajátosságait. Tisztában van a pedagógiai munka problematikájával az oktató populáció diverzitásának kontextusában. Alapvető ismeretekkel rendelkezik a konkrét egyének fejlődésének azon különbségeiről, amelyek az egészségügyi vagy szociális hátrányaikból következnek. Ugyanez vonatkozik a tehetségükre. Mindez azzal a céllal történik, hogy a nevelési-oktatási folyamat megvalósítása során, az inkluzív oktatás és nevelés körülményei között hatékonyan lehessen együttműködni a speciális pedagógusokkal, pszichológusokkal és más szakemberekkel, akik szakmai tanácsai és következtetései fontosak lehetnek az oktatási-nevelési folyamatokban. Úgyszintén alapvető tudományos ismeretekkel rendelkezik a profilalkotó oktatási területeken vagy specializációkban. Ismeri az aktuális állami oktatási programokat és azok jogi kereteit.

A hallgatóra jellemző lesz független, kritikus és analitikus gondolkodás, amelyet rugalmas módon tudja majd alkalmazni az oktatás körülményei között. Kulturálisan és nyelvi felkészültnnek kell lennie, illetve képesnek kell lennie csapatban dolgozni és másokat irányítani.

Kompetenciák

A hallgató képes lesz alkalmazni az ismereteit és készségeit a szélesebb publikum előtti fellépései során. Később képes lesz azokat felhasználni saját iskolai praxisában.

A hallgató képes lesz megvalósítani a célba vett ismeretfejlesztést, amely összefügg a retorika szinkron és diakron fejlődésével. Önállóan képes lesz tervezni kiválasztott alkotótevékenységeket, amelyek kibővítik a retorikai ismereteit.
A hallgató az iskolai környezetben képes lesz irányítani a mások munkastílusát.

Tantárgy vázlat:

1. Általános bevezetés a retorikába.
2. Amit az előadónak tudnia kell a beszéd előkészítése előtt.
3. A retorika eredete.
4. Amit az előadónak tudnia kell a beszéd előkészítése során.
5. Objektív tényezők a beszéd előkészítésében.
6. Szubjektív tényezők a beszéd előkészítésében.
7. Beszédfajták.
8. A nyelvi eszközök megválasztása - általános beszédben.
9. A nyelvi eszközök megválasztása - speciális beszédekben.
10. Mit kell tudnia a beszélőnek beszéd közben?
11. Nem nyelvi gesztusok használata.
12. Beszédkultúra.
13. Konkrét beszéd tartása.

Szakirodalom:

HOLIČ, Š.: Rétorika. Nitra : Enigma, 2004.
FINDRA, J.: Stavba a prednes rečnickeho prejavu. Martin : Osveta, 1989.
LESŇÁK, R.: Horizonty čitateľskej kultúry. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1991.
MISTRÍK, J.: Úvahy s recitátorom. Martin: Matica slovenská, 1974

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

szlovák

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD.

Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022

Jóváhagyta: prof. PhD. Juraj Vaňko, CSc.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/LDM/22	Tantárgy megnevezése: Szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Előadás / Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 / 1 A tanulmányok ideje alatt: 26 / 13 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 2	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 6.	
Tanulmány szintje: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: A tantárgy a pedagógusképzés igényeinek, elméleti és gyakorlati jövőjének szempontjából alapvető alapismeretekkel gazdagítja a hallgatót. A gyakorlati eredmények ugyanabban a félévben valósulnak meg a Gyermek- és ifjúsági irodalmi gyakorlatok tantárgyon belül. A végső értékelésnek két formája lehet: - hagyományos, konzervatív, klasszikus karakterű írásbeli vizsga formájában a szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom elméleti tantervéből. Ehhez igazodnak az értékelési szempontok is, ahol az eredményesség alsó határa 50%. - komplex szemináriumi munka kidolgozása egy szlovák gyermek- és ifjúsági szerző életéről és irodalmi munkásságáról, figyelembe véve ezen műnek a gyermek- és ifjúsági irodalom hazai és nemzetközi fejlődési kontextusában való elhelyezkedését (összehasonlító szempont - 5 pont). Az értékelés szempontja tehát az átfogó szemléletre (10 pont), a szöveg pedagógiai gyakorlatban való használhatóságára (5 pont), a megfelelő módszertanra (5 pont) a kutatót kérdések egyértelmű komplexitására való törekvésre irányul (10 pont). Külön is értékelendő a hallgató szubjektív megközelítése az adott témához. Az elfogadhatóság alsó határa 50%.	
Oktatási eredmények: Tudások: <ul style="list-style-type: none"> • A hallgató képes lesz kiválasztani és ajánlani magának és másoknak a szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom megfelelő személyiségét és ezt a gyakorlati használhatóság szempontjából igazolni, • A hallgató képes lesz önállóan információkat gyűjteni a kiválasztott személyiség életéről, irodalmi munkásságáról, • Képes lesz a szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom adott személyiségéhez kapcsolódó különféle információk helyes összeállítására, önálló keresésére és értékelésére, • A hallgató képes lesz eligazodni a témához kapcsolódó szakirodalomban, • A hallgató képes lesz a megszerzett ismereteit konkrét kimenetekben helyesen alkalmazni, különösen az irodalomkritikai reflexióban, • A hallgató képes lesz a megszerzett ismereteit elméleti és gyakorlati alapon alkalmazni, 	

- A hallgató képes lesz felismerni saját kompetenciáinak és véleményeinek szintjét a szlovák gyermek- és ifjúsági irodalmi művek olvasási élményének háttérében megszerzett információmennyiségében kiválasztásában,
- A hallgató képes lesz azonosítani a gyakori szakmai problémákat,
- A hallgató képes lesz a diakronikus és szinkron nézőpont alkalmazására a szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom komplex fejlesztésében.

A tantárgy elvégzése után a hallgató szintézis szintű általános ismeretekkel rendelkezik.

Megfelelően sajátítja el a tanult nyelvet (és annak irodalmi összetevőit), magas gyakorlati szinten. Relációs és érvelési ismeretekkel rendelkezik a szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom fejlődéséről és annak törvényszerűségeiről. Irodalomelméleti, illetve irodalomtörténeti ismereteket pontosít, illetve következtetéseket von le gyakorlati használatban egy irodalmi szöveg értelmezéséből. A tantárgy alapján elsajátítja a főbb adatokat, fogalmakat, elveket, elméleti és módszertani elveket. Ismeri a szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom alapvető fejlődési áramlatait, irányzatait. Ismeri a szlovák irodalom ezen területének legfontosabb kulturális és társadalmi realitását és történetét.

Készségek:

- A hallgató a gyakorlatban tudja hasznosítani ezt a tudást az irodalom ezen szegmensével kapcsolatos közös kommunikáció közvetítésében. Ismeri a szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom tanulmányozásának alapvető differenciálási eljárásait, készségeit és stratégiáit. Elsajátítja a biobibliográfiai adatokkal való munkát, ismeri az adatok elméleti és gyakorlati felhasználási módjait. Ismeri a prózai, drámai és verses gyermek- és ifjúsági szöveg alapvető eljárásait, elemzéseit, értelmezéseit.
- A hallgató képes rámutatni a gyermek- és ifjúsági irodalom kulturális, esztétikai és irodalmi ízlésre nevelésben rejlő lehetőségeire ebben a sajátos irodalomtípusban,
- A hallgató képes lesz megérteni a szlovák irodalom társadalmi szerepét és jelentőségét a gyermek- és ifjúsági életben,
- A hallgató képes lesz megismerni a kialakult irodalomtudomány progresszív irányzataival, különös tekintettel a legfrissebb irodalomkutatókra,
- A hallgató képes lesz megismerni a korszerű módszertani megközelítéseket, a munkaköri leírások szempontjait,
- A hallgató képes lesz rámutatni a szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom egy kiválasztott területének sajátos műfaji sajátosságaira.

Kompetenciák:

- A hallgató képes lesz alkalmazni a szociális kontaktus rendszerét a szlovák irodalommal való érintkezés céljából az első és legfontosabb időszakokra, amikor a jelenlegi gyakorlatot folytatja.
- A hallgató képes lesz megvalósítani a szinkron és a diakron szlovák irodalom szinergiáját,
- A hallgató képes lesz megtervezni a releváns irodalom felhasználását a szlovák irodalomban,
- A hallgató képes lesz az irodalmi és kulturális tevékenységek, valamint a pragmatikai-kommunikációs tevékenységek fejlesztésére.

Tantárgy vázlat:

1. Műfaji problémák a gyermek- és ifjúsági irodalomban.
2. Népmese.
3. Műmese.
4. Nép- és műballada.
5. Nép- és műmonda.
6. Novella és regény.
7. Kaland-, történelmi és tudományos-fantasztikus regény.

8. Lányregények.
9. Regények fiúkkal a főszerepben.
10. Non-fikciós ifjúsági szövegek.
11. A szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom fontos személyiségei, alkotásai 1960-ig.
12. A szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom fontos személyiségei, alkotásai 1960 óta.
13. A szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom irodalomkritikai reflexiói.

Szakirodalom:

KOPÁL, J.: Z teórie literatúry pre mládež Nitra : Pedagogická fakulta ,Vedecko výskumné pracovisko literárnej komunikácie a experimentálnej metodiky, 1985.

RAKÚS, S.: Text a dielo. Levoča : Modrý Peter, 2019.

SEDLÁK, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry I. Bratislava – Martin : Literárne informačné centrum - Matica slovenská, 2009.

SLIACKY, O.: Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež = Do roku 1945. Bratislava : Mladé Letá, 1990.

SLIACKY, O.: Dejiny slovenskej literatúry pre deti a mládež = Do roku 1960. Bratislava : Mladé Letá, 2007.

SLIACKY, O.: Zlatá muzika : Antológia slovenskej poézie pre deti. Bratislava : Mladé letá, 1980.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

szlovák

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlínka, PhD.

Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022

Jóváhagyta: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/ CLDM/22	Tantárgy megnevezése: Szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom gyakorlat
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Gyakorlat Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 1	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 6.	
Tanulmány szintje: I.	
Feltéltárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: Az egyes komponenseket a hallgatókkal egyénileg (is) egyeztetjük a Gyermek- és ifjúsági irodalom tantárgyon belüli személyes érintettségük alapján. A hallgatók a következő kimeneteket készítik el a portfólió különálló elemeiként: (egy prezentációs formát választhatnak) a) faliújság egy kiválasztott szlovák gyermek- és ifjúsági szerző életéről és irodalmi munkásságáról, b) reklámszpot, mint az adott szlovák szerző „marketingjének” alapja a gyermekek és fiatalok számára (bemutató írásos vagy vizuális formában), c) szemesztrális munka kidolgozása a szlovák irodalom adott szerzőjéről, beleértve az életrajzi, bibliográfiai és egyéb tényeket, valamint életének "sajátosságait". E feldolgozás része a szerző kiválasztott szövegének elemzése is a hallgató objektív-szubjektív olvasási élménye alapján. Értékelési szempontok: - A faliújság megfelelősége és a hallgató fantáziája (4 pont) - Kreatív és innovatív munkaformák alkalmazása a faliújság készítésben (2 pont) - Saját munkaszemlélet leírása, pontos diagnosztikája (2 pont) - A választott munkamódszer pontos rögzítése, konkretizálása és alkalmazása a faliújság elkészítésében (2 pont) - A reklám eredetisége a kreativitás és észlelés szempontjából (5 pont) - Szakmai anyagok ismerete a szemináriumi munka kidolgozásánál (5 pont) - Tartalmi és formai kifinomultság a szemináriumi munka kiválasztott témakörén belül (Terjedelem: 10 oldal, 10 pont) - Innovatív gyakorlatok alkalmazása komplex tevékenységekben (3 pont) - A kiválasztott feladatok, tevékenységek konkretizálása, rámutatása a mindennapi iskolai gyakorlatra (2 pont). Végső értékelés a SJE Tanulmányi és Vizsgaszabályzata szerinti értékelési skála alapján: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), 50% alatt: Fx (a hallgató nem kap kreditet).	

A hallgató munkaóra-terhelése: 1 kredit = 25 munkaóra (aktív részvétel az órán, szakirodalom tanulmányozása, otthoni készülés, a fenti feladatok elvégzése, tesztre / vizsgára készülés)

Oktatási eredmények:

Tudás:

A tantárgy abszolvens szintézis szintű általános ismeretekkel rendelkezik. Megfelelően sajátítja el a tanult nyelvet (és annak irodalmi összetevőit) magas gyakorlati szinten. Relációs és érvelési ismeretekkel rendelkezik a szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom fejlődéséről és annak törvényszerűségeiről diakrón és szinkron aspektusokból. Irodalomelméleti, illetve irodalomtörténeti ismereteket pontosít, illetve következtetéseket von le a gyakorlatban egy irodalmi szöveg értelmezéséből. A tantárgy alapján elsajátítja a főbb adatokat, fogalmakat, elveket, elméleti és módszertani elveket. Ismeri a szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom alapvető fejlődési áramlatait, irányzatait. A abszolvens hallgató ismeri a szlovák irodalom területének legfontosabb kulturális és társadalmi realitását és történetét.

- A tanuló képes lesz kiválasztani és ajánlani magának és másoknak a szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom megfelelő személyiségét,
- A hallgató képes lesz önállóan információkat gyűjteni ennek a személynek az életéről, irodalmi munkásságáról különböző kiadványokban és az interneten,
- A hallgató képes lesz eligazodni a gyakorlatban fontos és kevésbé fontos információk megkülönböztetésének módszereiben,
- A hallgató képes lesz a szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom személyiségéhez kapcsolódó különféle információk helyes összeállítására, önálló keresésére és értékelésére,
- A hallgató képes lesz a megszerzett ismereteit konkrét kimenetekben, különösen az egyéni gyakorlatokon belüli kommunikációs gyakorlatokban helyesen alkalmazni,
- A hallgató képes lesz a megszerzett ismereteit elméleti és gyakorlati alapon alkalmazni egy adott feladattípus, tevékenység hátterében,
- A hallgató képes lesz megtervezni az adott feladat előkészítésének és konkretizálásának egyes fázisait a nehézség háttérben, egyéni vagy (tanulmányi) csoport számára,
- A hallgató képes lesz felismerni saját kompetenciáinak szintjét a megszerzett információ mennyiségének megválasztásában,
- A hallgató képes a gyakori szakmai problémák azonosítására, kutatására és a megoldásukhoz szükséges elméleti és gyakorlati háttér megfogalmazására (gyakorlati eljárások alkalmazásával). Ezt a tudást konkrétan felhasználhatja az irodalom ezen szegmensével kapcsolatos közös kommunikáció közvetítésében.

Készségek:

- A hallgató képes lesz rámutatni a gyermek- és ifjúsági irodalom kulturális, esztétikai és irodalmi ízlésre nevelésben rejlő lehetőségeire ebben a sajátos irodalomtípusban. A megszerzett tudást, készségeket, kompetenciákat jelentkezési és kommunikációs szinten tudni fogja alkalmazni szóban és írásban,
- A hallgató képes lesz szakmai ismereteket szerezni a szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom kreatív kutatási módszereiben,
- A hallgató képes lesz megérteni a szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom társadalmi funkcióját, jelentőségét, beazonosítani a konkrét kreatív feladatok tevékenységeinek tartalmát a bemutatott ismeretek megvalósításában,
- A hallgató képes lesz megismerni az irodalom kialakult területén haladó irányzatokat,
- A hallgató képes lesz megismerni a korszerű módszertani megközelítéseket és a munkaköri leírások szempontjait, amelyek szükségesek az elvárt kimenetek kialakításához.

• Az abszolvens képes lesz elsajátítani a szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom kutatásának alapvető differenciálási eljárásait, készségeit és stratégiáit. Elsajátítja a biobibliográfiai adatokkal való munkát, ismeri az adatok elméleti és gyakorlati felhasználási módjait. Ismeri a prózai, drámai és verses gyermek- és ifjúsági szöveg alapvető eljárásait, elemzéseit, értelmezéseit. Képes a válogatott irodalmi ismereteket kulturális-művészeti és pragmatikai-kommunikációs tevékenységben alkalmazni.

Kompetenciák:

- A hallgató képes lesz alkalmazni a szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom egy adott személyiségeivel való többdimenziós kapcsolattartáshoz szükséges képességrendszer (például), amelyet azután saját iskolai gyakorlatában kamatoztathat.
- A hallgató képes lesz a szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom szinkron és diakrón fejlesztéséhez kapcsolódó ismeretek célzott fejlesztését megvalósítani,
- A hallgató képes lesz önállóan megtervezni a kiválasztott kreatív tevékenységeket, amelyek bővítik a szlovák irodalom ismereteit,
- A hallgató képes lesz kezelni mások munkastílusát az iskolai környezetben, fókuszálva a szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom válogatott személyiségeinek és alkotásainak megismerésére,
- A hallgató képes lesz kapcsolatot tartani a szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom jelenlegi fejlődésével és hatékonyan folytatni saját szakmai fejlődését.

Tantárgy vázlata:

1. Fogalmak és poétikák szembeállítás (1945-1948). Témák, személyiségek, konkrétumok.
2. A gyermekirodalom „Február“ utáni ideologizálása (1948-1956). Témák, személyiségek, konkrétumok.
3. A gyermekirodalom művészi megértésének megújulása (1956-1959). Témák, személyiségek, konkrétumok.
4. A modern gyermekirodalom felépítése (1960-1970). Témák, személyiségek, konkrétumok.
5. A konszolidáció évtizede (1970-1980). Témák, személyiségek, konkrétumok.
6. A stagnálás és a fellendülés között (1980-1990). Témák, személyiségek, konkrétumok.
7. Gyermekirodalom az új eszmei és esztétikai pluralitás korában (1990-2002). Témák, személyiségek, konkrétumok.
8. A szlovák irodalom gyermek- és ifjúsági költőinek (válogatott) portréi.
9. A szlovák gyermek- és ifjúsági irodalom (válogatott) prózaíróinak portréi.
10. Mintatémák a faliújsághoz (minta: Jozef Cíger-Hronský - élete és irodalmi munkássága gyermekeknek és fiataloknak).
11. Mintatémák egy reklámszpothoz (minta: Jozef Cíger-Hronský – kulturális és társadalmi tevékenységei és könyvei gyermekolvasók számára).
12. Mintatémák a szemesztrális munkához (minta: Jozef Cíger-Hronský – Zakopany meč pod Zoborom, a mű értelmező elemzése).
13. Az elsajátított ismeretek és készségek bővítése a portfólión végzett kreatív munka során.

Szakirodalom:

SEDLÁK, J.: Epické žánre v literatúre pre deti a mládež. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1981.

SEDLÁK, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry I. Bratislava – Martin : Literárne informačné centrum – Matica slovenská, 2009.

STANISLAVOVÁ, Z.: Kontúry slovenskej literatúry pre deti a mládež v rokoch 1945-2002. Prešov : Náuka, 2003.

SLIACKY, O.: Slovník autorov literatúry pre deti a mládež. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1992.

LESŇÁK, R.: Literatúra pre deti a mládež.. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo 1997.

vybrané konkrétne intencionálne diela poézie a prózy od slovenských autorov pre deti a mládež

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

szlovák

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD.

Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022

Jóváhagyta: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/CO/22	Tantárgy megnevezése: Szlovák helyesírási és kiejtési gyakorlat
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Szeminárium / Gyakorlat Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 1 / 1 A tanulmányok ideje alatt: 13 / 13 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 3	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 1.	
Tanulmány szintje: I.	
Feltételtárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei: A tantárgy értékelése és teljesítése: folyamatos értékelés. Az átfogó értékelés egy félidős és záró értékelésből áll, 100/0 arányban. Folyamatos értékelés: Minden feladatot meghatározott számú ponttal értékelnek. A hallgatók a következő feladatokat hajtják végre, és elkészítik a következő kimeneteket:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aktív részvétel szemináriumokon a szemeszter során (pontszám: 10 pont). <p>Értékelési szempontok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Aktív részvétel a vitában (5 pont) - Tudásos vetélkedők megoldása és gyakorlatok kidolgozása irodalmi kiejtés és helyesírás témakörben (5 pont) • Szemináriumi munka kidolgozása, amely az ortográfia és az ortoépia területén felmerülő problémák megközelítését és reflexióját tartalmazza (Tartomány: min. 4 oldal; 40 pont). <p>Értékelési szempontok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A munkafeldolgozás módszerének megfelelősége (5 pont). - Logikus munkamegosztás, a szöveg folytonossága (10 pont). - A probléma feldolgozásának és megértésének összetettsége (20 pont). - Korrekt munkavégzés szakmai erőforrásokkal, ezek kiválasztása, szabványoknak megfelelő bemutatása (5 pont). • A szöveg olvasása a helyes írásbeli kiejtés figyelembevételével (pontszám: 10). Értékelési szempontok: - Szövegolvasás, irodalmi kiejtés bemutatása (7 pont). - Hibajavítási és önreflexiós képesség (3 pont). • Folyamatos teszt a tananyag keretein belül (Értékelés: 40 pont). <p>Értékelési szempontok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az alábbi területeken szerzett ismeretek bemutatása: Alapvető terminológia, artikuláció, fonémák fogalma, fonéma (10 pont), Ortoepiai, kiesztési jelenségek, a helyes kiejtés elvei és a kiejtési hibák (15 pont), A helyesírás problémái, a helyesírási elvek, a szlovák helyesírás szabályai (15 pont). 	

A végső értékelést a folyamatos értékelés pontjainak összege adja, nevezetesen: szemináriumi munka, szövegolvasás az írásbeli kiejtés figyelembevételével, tanulói tevékenység és folyamatos teszt.

Összefoglalva, a tantárgy érdemjegyes értékelése az osztályozási skála (A - FX) szerint történik, amely összhangban van az UJS Tanulmányi Szabályzatával (19. cikk, 3. pont).

Oktatási eredmények:

Tudás:

- A hallgató meg tudja nevezni az ortográfia alapvető terminológiáját, természetét és céljait,
- A hallgató képes lesz általános ismereteket szerezni a szlovák helyesírás szabályairól,
- A hallgató képes lesz elsajátítani az ortopédia terminológiai felszerelését, ismeri a szlovák nyelv normatív kiejtésének alapelveit,
- A tanuló képes lesz elmagyarázni a helyesírás és a kiejtés összefüggéseit, összefüggéseit,
- A hallgató képes lesz megismerni az artikulációs szerveket és az artikulációt, ismeri a beszédrendszerek hangképzésének módjait, definiálni a fonémákat és azok összefüggéseit,
- A hallgató képes helyesírásilag helyesbíteni bármely szlovák tény- vagy művészeti irodalom szövegét,
- A tanuló képes lesz bármely szlovák tény- vagy művészi irodalom szövegének helyes olvasására, az irodalmi kiejtés elveinek megfelelően,
- A hallgató a szlovák nyelvet jelentkezési-kommunikációs szinten alkalmazza szóbeli és írásbeli kommunikációban.

Készségek:

- A tanuló képes lesz a megszerzett helyesírási és ortográfiai elméleti ismereteit saját szövegeinek írása és olvasása során, valamint a helyesírás és a kiejtés javítása során hasznosítani az oktatási folyamatban,
- A hallgató képes lesz önállóan meghatározni a fonémák fogalmát, leírni és felosztani a szlovák fonémák leltárát,
- A hallgató képes lesz jellemezni a szlovák fonémák jellegzetes tüneteit és a fonetikus átírás alapjait,
- A hallgató el tud tájékozódni a standard szlovák nyelv hangrendszerében,
- A tanuló képes lesz elsajátítani a standard szlovák kiejtést, elmagyarázni annak alapelveit,
- A hallgató képes lesz az ortopédiai elméleti ismereteket helyesen felhasználni az ortopédiai készségek személyes fejlesztésére és a tanulók kiejtésének elsajátítására,
- A tanuló képes lesz az ének- és mássalhangzók helyes kiejtésének jellemzésére, a kiejtési hibák észlelésére és javítására,
- A tanuló képes lesz meghatározni a gonosz asszimilációt, ill. olyan helyek utánzása és azonosítása, ahol a gonosz asszimiláció megtörténik,
- A hallgató képes lesz jellemezni az előljárószók kiejtésének szabályait, ismeri az előljárószók vokalizálásának alapelveit,
- A tanuló képes lesz helyesen és ügyesen betűzni, szót bontani,
- Gyakorlatilag elsajátítja a tanuló a szlovák nyelvben a nagybetűk írásának szabályait,
- A tanuló képes lesz helyesen osztályozni, hajlítani, idegen szavakat írni és más grafikus rendszerből származó szavakat szlovák nyelvre átírni.

Kompetenciák:

- A hallgató képes a hangtan, a helyesírás és a kiejtés összefüggéseinek helyes magyarázatára, a kortárs szlovák nyelv hangtani leltárának alkalmazására az írásbeli és szóbeli kifejezésben, a tanulók írásbeli és szóbeli megnyilvánulásainak közvetlen és helyes megfejtésére.

- A hallgató képessé válik az elméleti ismeretekre épülő helyesírási elvek gyakorlati megvalósítására, t. j. írott beszédek létrehozása, írása és javítása során.
- Képes a szóbeli kifejezésekben az irodalmi kiejtés szabályainak kompetens alkalmazására, a helyes kiejtésre való rávezetésre a pedagógiai munkában.
- A tanuló képes lesz elmagyarázni másoknak, akik képesek az ortográfiai és ortopédiai szabványok elsajátítására, állást tud foglalni ezeknek a szabványoknak a különböző médiában és iskolai gyakorlatban történő alkalmazásában.

Tantárgy vázlat:

1. A tudás bemeneti mérése. Ortográfia és ortopédia. Helyesírási alapelvek. Kiejtési stílusok.
2. Az artikulációs szervek osztályozása, leírása, működése, a beszédprodukciónak élettani oldala.
3. A fonémák fogalmának meghatározása, a szlovák köznyelv fonémáinak leltára és csoportokra bontása.
4. Fonéma-graféma reláció, fonéma-graféma kapcsolatok különbségei egyes nyelvekben.
5. Szlovák fonetikai rendszer. Az irodalmi nyelv fonológiai alapjellemei.
6. Szlovák irodalmi kiejtés.
7. Magánhangzók kiejtési hibái. A diftongusok és jellemzőik. Ritmikus rövidülés.
8. Hangok kiejtési hibái. Az utánzási folyamat sajátosságai
9. A helyes kiejtés megismerésének, meghatározásának és tanításának módjai általános iskolásoknál. Ortopédiai készségek fejlesztése.
10. Szavak írása külön és egybe írása. Elválasztási szabályok. Központosítás.
11. Nagybetűk. A nagybetűs írás elvei tulajdonnevekben, mondat elején, rövidítésekben, rögzített jegyekben.
12. Idegen eredetű szavak írása. Idegen szavak osztályozása, átírás más grafikus rendszerekből, helyesírás és kiejtés.
13. Ismétlés és teszt.

Szakirodalom:

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

szlovák

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD.

Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022

Jóváhagyta: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/REAL/22	Tantárgy megnevezése: Szlovák irodalmi realizmus
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Előadás / Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 / 1 A tanulmányok ideje alatt: 26 / 13 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 5	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 5.	
Tanulmány szintje: I.	
Feltételtárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei: A hallgatónak következő feltételeknek kell megfelelni és az alábbi dolgozatokat kell elkészíteni: A megadott szerzőlistáról kiválasztott tematikájú szemináriumi dolgozat kidolgozása és annak prezentációja. A dolgozat részét képezik az életrajzi és bibliográfiai információk is, az irodalmi szöveg saját interpretációja, korrekt módon közölt források és irodalomjegyzék. (Terjedelem: min. 4 oldal, 20 pont) Értékelés szempontjai: - Az áttekintő módon feldolgozott életrajzi és bibliográfiai adatok színvonala. (5 pont) - Saját interpretáció, alkotókészség, az észrevételek és vélemények ötletessége. (10 pont) - A szakirodalommal való munka, a dolgozat általános nyelvi-stilisztikai színvonala (5 pont) Szóbeli vizsga a szépirodalmi minimumot alkotó irodalmi művekből (30 pont) Értékelés szempontjai: - Vita a realizmus epikai jellegű műveiről. (15 pont) - Vita a realizmus lírai és drámai műveiről. (10 pont) - Vita az irodalmi modernizmus költői és prózai műveiről (5 pont) Írásbeli vizsga azokból a témakörökből, amelyek az előadások leadott tananyagához kötődnek (50 pont) Értékelés szempontjai: - A realizmus társadalmi-kulturális kontextusa, jellemzői, poétikája, fejlődési fázisai (10 pont) - Az alapító generáció képviselőinek jellemzője (15 pont) - A késői realizmus nemzedékének szerzői, azok jellemzése (15 pont) - Modernista tendenciák kezdete, szlovák modernista irodalom (10 pont) Végső értékelés a SJE Tanulmányi és Vizsgaszabályzata szerinti értékelési skála alapján: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), 50% alatt: Fx (a hallgató nem kap kreditet). A hallgató munkaóra-terhelése: 1 kredit = 25 munkaóra (aktív részvétel az órán, szakirodalom tanulmányozása, otthoni készülés, a fenti feladatok elvégzése, tesztre / vizsgára készülés)</p>	
Oktatási eredmények: Tudásanyag	

- A hallgató áttekintést nyer a fontos irodalmi emlékekről és az adott korszak alkotóiról, főbb műveikről.
- Hallgató képes lesz ezeket a műveket elhelyezni szélesebb kulturális és korszakbeli összefüggésekbe.
- A hallgató képes lesz kiválasztani és javasolni az adott irodalmi korszaknak a prezentálására alkalmas szerzőket és a választását meg is tudja indokolni.
- A hallgató képes lesz eligazodni a hangsúlyosabb, illetve kevésbé fontos információ kiválasztási módszereinek tekintetében, képes lesz elemezni a megszerzett információt, átfogóan kiértékelni azt, illetve nyilvánosan prezentálni is.
- A hallgató tudni fogja a megszerzett információt megfelelően alkalmazni a konkrét tanórákon, előadásokon, prezentációkon stb.
- A hallgató elméleti és gyakorlati síkon is tudni fogja alkalmazni megszerzett tudást, mégpedig mindig a konkrét feladattípus és tevékenység kontextusában.
- A hallgató meg tudja majd tervezni az adott feladat (tanóra, előadás) előkészítésének és konkretizálásának egyes fázisait, mégpedig a nehézség függvényében az egyéni diákok vagy a tanulmányi csoportok számára is.
- A hallgató képes lesz felismerni a saját kompetenciái és értékelő megállapítások színvonalát a megszerzett információ szelektálása során.
- A hallgató képes lesz beazonosítani és kutatni a szokásos szakmai problémákat, illetve megfelelő szakmai színvonalon megtudja határozni a megoldásukhoz szükséges elméleti és gyakorlati kiindulópontokat.

Készségek

A hallgató képes lesz motiválni saját diákjait arra, hogy elsajátítsanak az adott tananyagot, illetve a szépirodalmi kulturáltság, esztétikai érzés és irodalmi ízlés megszerzési folyamatában képes lesz felébreszteni a diákok érdeklődését.

A hallgató képes lesz önállóan megszerezni újabb irodalmi ismereteket.

A hallgató képes lesz alkalmazni elméleti ismereteket és az adott tudásanyag implementálása során be tudja majd azonosítani feltett alkotói feladatok konkrét tartalmát.

A hallgató képes lesz megismerkedni az adott irodalmi területen jelentkező új trendekkel, illetve modern módszertani megközelítésekkel. Ugyanez vonatkozik majd azon munkafolyamatok leírásának aspektusaira, amelyek szükségesek az adott tananyag elsajátítása és a megkövetelt kimenetek önálló kidolgozása szempontjából.

A hallgató képes lesz megérteni az irodalom társadalmi funkcióját és jelentőségét, mégpedig átfogóan és specifikusan is, mindez az átfogó társadalmi és kulturális fejlődés, illetve jelenkor jobb megismerése kontextusában. Tudni fogja beazonosítani a konkrét alkotói feladatok tartalmát az említett ismeretek implementálása során.

Kompetenciák

A hallgató képes lesz alkalmazni az általános és középiskolai irodalom oktatás szempontjából szükséges ismereteket és készségeket. Később képes lesz azokat felhasználni saját iskolai praxisában is.

A hallgatóra jellemző lesz független, kritikus és analitikus gondolkodás, amelyet rugalmas módon tudja majd alkalmazni az oktatás körülményei között. Kulturálisan és nyelvi felkészültnnek kell lennie, illetve képesnek kell lennie csapatban dolgozni és másokat irányítani.

A hallgató képes lesz megvalósítani a célba vett ismeretfejlesztést, amely összefügg az irodalommal. Önállóan képes lesz megtervezni a kiválasztott alkotótevékenységeket, amelyek kibővítik az irodalom elméleti és gyakorlati ismereteit.

A hallgató az iskolai környezetben képes lesz irányítani a mások munkatípusát, amely a kiválasztott irodalmi szerzők és műveik megismerésére irányul majd.

Tantárgy vázlat:

1. A realizmus jellemzése
2. P.O. Hviezdoslav lírája
3. P.O. Hviezdoslav epikája
4. S. H. Vajanský
5. M. Kukučín
6. Elena Maróthy-Šoltéssová, Terézia Vansová
7. J. G. Tajovský
8. Božena Slančíková-Timrava
9. J. Jesenský
10. Ladislav Nádaši Jégé, Martin Rázus
11. P. O. Hviezdoslav, F. Urbánek, J. Gregor Tajovský
12. Ivan Krasko, Vladimír Roy, Ivan Gallo.
13. I. Krasko, Ľ. Groeblová, S. Czambel

Szakirodalom:

ČÚZY, L., – GBÚR, J. – KRŠÁKOVÁ, D. – MIKULOVÁ, M. – ROBERTS, D. – ZAMBOR, J.: Panoráma slovenskej literatúry II. Literárne dejiny od realizmu po rok 1945. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2005. 175 s. ISBN 80-10-00674-2

ČEPAN, O. A KOL.: Dejiny slovenskej literatúry V. Bratislava : Veda, 1984. 652 s.

MAZÁK, P. – GAŠPARÍK, M. – PETRUS, P. – PIŠŮT, M.: Dejiny slovenskej literatúry 2. Bratislava : SPN, 1988. 481 s.

SEDLÁK, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry II. Martin : Matica slovenská, Bratislava : Literárne informačné centrum, 2009. 785 s. ISBN 978-80-090-945-4

ŠMATLÁK, S.: Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2007. 534 s. ISBN 978-80-89222-29-2

ŠTEVČEK, J.: Dejiny slovenského románu. Bratislava : Tatran, 1989. 620 s. ISBN 80-222-0036-0

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

szlovák

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD.

Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022

Jóváhagyta: prof. PhD. Juraj Vaňko, CSc.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/ROM/22	Tantárgy megnevezése: Szlovák irodalmi romantika
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Előadás / Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 / 1 A tanulmányok ideje alatt: 26 / 13 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 4	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 4.	
Tanulmány szintje: I.	
Feltételtárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei: A hallgatónak következő feltételeknek kell megfelelni és az alábbi dolgozatokat kell elkészíteni: A megadott szerzőlistáról kiválasztott tematikájú szemináriumi dolgozat kidolgozása és annak prezentációja. A dolgozat részét képezik az életrajzi és bibliográfiai információk is, az irodalmi szöveg saját interpretációja, korrekt módon közölt források és irodalomjegyzék. (Terjedelem: min. 4 oldal, 20 pont)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az áttekintő módon feldolgozott életrajzi és bibliográfiai adatok színvonala. (5 pont) - Saját interpretáció, alkotókészség, az észrevételek és vélemények ötletessége. (10 pont) - A szakirodalommal való munka, a dolgozat általános nyelvi-stilisztikai színvonala (5 pont) <p>Szóbeli vizsga a szépirodalmi minimumot alkotó irodalmi művekből (30 pont) Értékelés szempontjai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vita a romantikus irodalom költeményeiről (15 pont) - Vita a romantikus irodalom prózai és drámai műveiről. (15 pont) <p>Írásbeli vizsga azokból a témakörökből, amelyek az előadások leadott tananyagához kötődnek (50 pont) Értékelő szempontok:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A romantikus irodalom tipológiai jellemzése. (10 pont) - Szlovák romantikus költészet, szerzői, témái, műfajok. (20 pont) - Szlovák romantikus próza és dráma, témák, átfogó jellemzés, szerzők. (20 pont) <p>Végző értékelés a SJE Tanulmányi és Vizsgaszabályzata szerinti értékelési skála alapján: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), 50% alatt: Fx (a hallgató nem kap kreditet). A hallgató munkaóra-terhelése: 1 kredit = 25 munkaóra (aktív részvétel az órán, szakirodalom tanulmányozása, otthoni készülés, a fenti feladatok elvégzése, tesztre / vizsgára készülés)</p>	
Oktatási eredmények: Tudásanyag - A hallgató áttekintést nyer a fontos irodalmi emlékekről és az adott korszak alkotóiról, főbb műveikről.	

- Hallgató képes lesz ezeket a műveket elhelyezni szélesebb kulturális és korszakbeli összefüggésekbe.
- A hallgató képes lesz kiválasztani és javasolni az adott irodalmi korszaknak a prezentálására alkalmas szerzőket és a választását meg is tudja indokolni.
- A hallgató képes lesz eligazodni a hangsúlyosabb, illetve kevésbé fontos információ kiválasztási módszereinek tekintetében, képes lesz elemezni a megszerzett információt, átfogóan kiértékelni azt, illetve nyilvánosan prezentálni is.
- A hallgató tudni fogja a megszerzett információt megfelelően alkalmazni a konkrét tanórákon, előadásokon, prezentációkon stb.
- A hallgató elméleti és gyakorlati síkon is tudni fogja alkalmazni megszerzett tudást, mégpedig mindig a konkrét feladattípus és tevékenység kontextusában.
- A hallgató meg tudja majd tervezni az adott feladat (tanóra, előadás) előkészítésének és konkretizálásának egyes fázisait, mégpedig a nehézség függvényében az egyéni diákok vagy a tanulmányi csoportok számára is.
- A hallgató képes lesz felismerni a saját kompetenciái és értékelő megállapítások színvonalát a megszerzett információ szelektálása során.
- A hallgató képes lesz beazonosítani és kutatni a szokásos szakmai problémákat, illetve megfelelő szakmai színvonalon megtudja határozni a megoldásukhoz szükséges elméleti és gyakorlati kiindulópontokat.

Készségek

A hallgató képes lesz motiválni saját diákjait arra, hogy elsajátítsanak az adott tananyagot, illetve a szépirodalmi kulturáltság, esztétikai érzés és irodalmi ízlés megszerzési folyamatában képes lesz felébreszteni a diákok érdeklődését.

A hallgató képes lesz önállóan megszerezni újabb irodalmi ismereteket.

A hallgató képes lesz alkalmazni elméleti ismereteket és az adott tudásanyag implementálása során be tudja majd azonosítani feltett alkotói feladatok konkrét tartalmát.

A hallgató képes lesz megismerkedni az adott irodalmi területen jelentkező új trendekkel, illetve modern módszertani megközelítésekkel. Ugyanez vonatkozik majd azon munkafolyamatok leírásának aspektusaira, amelyek szükségesek az adott tananyag elsajátítása és a megkövetelt kimenetek önálló kidolgozása szempontjából.

A hallgató képes lesz megérteni az irodalom társadalmi funkcióját és jelentőségét, mégpedig átfogóan és specifikusan is, mindez az átfogó társadalmi és kulturális fejlődés, illetve jelenkor jobb megismerése kontextusában. Tudni fogja beazonosítani a konkrét alkotói feladatok tartalmát az említett ismeretek implementálása során.

Kompetenciák

A hallgató képes lesz alkalmazni az általános és középiskolai irodalom oktatás szempontjából szükséges ismereteket és készségeket. Később képes lesz azokat felhasználni saját iskolai praxisában is.

A hallgatóra jellemző lesz független, kritikus és analitikus gondolkodás, amelyet rugalmas módon tudja majd alkalmazni az oktatás körülményei között. Kulturálisan és nyelvíleg felkészültnek kell lennie, illetve képesnek kell lennie csapatban dolgozni és másokat irányítani.

A hallgató képes lesz megvalósítani a célba vett ismeretfejlesztést, amely összefügg az irodalommal. Önállóan képes lesz megtervezni a kiválasztott alkotótevékenységeket, amelyek kibővítik az irodalom elméleti és gyakorlati ismereteit.

A hallgató az iskolai környezetben képes lesz irányítani a mások munkatílusát, amely a kiválasztott irodalmi szerzők és műveik megismerésére irányul majd.

Tantárgy vázlat:

Az irodalmi romantizmus definíciója – a kialakulásának körülményei Európában
 A szlovák irodalmi romantizmus kialakulásának körülményei és a kapcsolódása az európai irodalmi romantikus hagyományhoz. A szlovák irodalmi romantizmus poétikai sajátosságai, szerepe a nemzeti mozgalomban. Kapcsolatok más népek romantikus irodalmával. A nyelv kérdése.
 A szlovák irodalmi romantizmus fejlődései szakaszai, annak periodizálása
 A romantizmus kezdetei 1836 és 1843 között. Az inspiráció forrásai és az irodalmi nyelv problematikájának a megoldása
 A romantizmus érése az 1843 és 1860 között, ezen időszak legfőbb protagonistái és azok prezentálása. A Stúr iskola, annak kiindulópontjai és dilemma. Poézia és próza. Történeti témák az irodalomban (J.M. Hurban, J. Kalinčiak, S. Tomášik). Személyes problémák és érzelmek a művekben (A. Sládkovič a J. Kráľ). Rabló motívumok (J. Botto)
 A szlovák romantizmus érése és az átmeneti időszak (1860-1880) kezdete. Legfőbb hangsúly a következő szerzőkön van: A. Radlinský, M. Ferienčík, D. Bachát, G.K. Zechenter-Laskomerský, J. Palárik, J. Záborský, P. Dobšínský, L. Kubáni.
 Dráma a romantizmus idején. A gyerek- és ifjúsági irodalom.

Szakirodalom:

ČÚZY, L., – KÁKOŠOVÁ, Z. – MICHÁLEK, M. – MIKULOVÁ, M. – VOJTECH, M.:
 Panoráma slovenskej literatúry I. Literárne dejiny od stredoveku po koniec romantizmu.
 Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2004. 169 s. ISBN 80-10-00316-6
 SEDLÁK, I. a kol.: Dejiny slovenskej literatúry I. Martin : Matica slovenská; Bratislava :
 Literárne informačné centrum, 2009. 606 s. ISBN 978-80-7090-935-5
 ŠMATLÁK, S.: Dejiny slovenskej literatúry II. Bratislava : Literárne informačné centrum, 2007.
 534 s. ISBN 978-80-89222-29-2
 ŠMATLÁK, S.: Dve storočia slovenskej lyriky. Bratislava : Tatran, 1979. 536 s.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

szlovák

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: doc. PaedDr. Patrik Šenkár, PhD., PaedDr. Jaroslav Vlínka, PhD.

Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022

Jóváhagyta: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/MVJS/22	Tantárgy megnevezése: Szlovák mint második nyelv módszertana
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Gyakorlat Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 1	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 6.	
Tanulmány szintje: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: A tantárgy értékelése és teljesítése: folyamatos értékelés. Az átfogó értékelés egy félidős és záró értékelésből áll, 100/0 arányban. Folyamatos értékelés: A hallgatók a következő eredményeket és feladatokat készítik el a félév során: Írásbeli felkészítés szlovák nyelv órára az általános iskolák 2. szintjének tetszőleges témában (Hatókör: min. 5 oldal; Pontszám: 40 pont). Értékelési szempontok: - Az óra céljának, típusának és formájának releváns meghatározása (5 pont). - Az óra logikai folyamatossága, az óra egyes fázisai, a téma kidolgozásának, bemutatásának leírása (17 pont). - A taneszközök, didaktikai technológia és információs források alkalmazásának relevanciája az órán (10 pont). - Az alkalmazott módszerek megfelelősége, szakértelem, kreativitás és kreativitás (5 pont). - A formai és tanórai előkészítés alapvető normáinak betartása (3 pont). • Aktív részvétel szemináriumi órákon és gyakorlatokon a szemeszter során (Értékelés: 20 pont). Értékelési szempontok: - A szemináriumok és gyakorlatok előadásából származó elméleti ismeretek megfelelő felhasználása (10 pont). - Részfeladatok, feladatok megoldása a tantárgy során (10 pont). • Írásbeli teszt a kurzus tantervében (Értékelés: 40 pont). • Értékelési szempontok: - Alapvető munkamódszertan, órátípusok, módszerek, tanítási formák, órakervezet, óra-előkészítés kiváló ismeretének bemutatása (25 pont). - A szlovák nyelv, a stilisztikai egységek, a stilisztikai folyamat, a stilisztikai alkotások javítása és értékelése tantárgyból kiváló didaktikai és stílusismeret bizonyítása (15 pont). A végső értékelést folyamatos értékelés alapján, azaz a tanóra való felkészülés, a tanulói tevékenység és az írásbeli teszt értékelésének összege alapján alakítjuk ki. A tantárgy	

összefoglaló értékelése (A - FX) összhangban van az UJS tanulmányi szabályzatával (19. cikk, 3. pont).

Időterhelés:

60 óra, ebből:

kombinált vizsgálat (P, S, C, konzultáció):

39 óra, tanítási felkészítés: 11 óra,

önálló tanulás: 10 óra.

Oktatási eredmények:

Tudás:

- A hallgató elsajátítja az alapvető elméleti ismereteket és gyakorlati készségeket a szlovák mint második nyelv módszertanában.
- A hallgató ismereteket szerez a szlovák nyelv és a szlovák irodalom tantárgy egyes összetevőiről.
- A tanuló ismereteket szerez az alapvető órátípusokról, módszerekről, tanítási formákról, taneszközökről, információs forrásokról.
- A hallgató ismereteket szerez a szlovák nyelv tanításának irányítási módjairól; a nyelv- és stílusdidaktika elméleti alapjainak iskolai tananyaggal való kapcsolatának ismerete.
- A hallgató megtanulja, hogyan válogatja össze és dolgozza fel a különféle elérhető forrásokból megszerzett információkat a tanulói nevelési folyamat kiindulópontjaként.
- A tanuló ismereteket szerez a taneszközök és tanítási technikák megfelelő használatáról az iskolai gyakorlat körülményei között, konkrét nevelési helyzetekben.
- A hallgató ismereteket szerez a célcsoport kialakításának hatékony tervezéséről, tervezéséről, irányításáról, szervezéséről és értékeléséről az iskolai gyakorlat körülményei között.

Készségek:

- A hallgató képes megválasztani és ajánlani a középfokú oktatás fonetikai-fonológiai, morfológiai, szintaktikai, lexikai, stilisztikai szintű oktatásának módszerét.
- A tanuló képes lesz önállóan megalkotni az óra alapstruktúráját.
- A hallgató képes eligazodni a nyelvi kompetenciák fejlesztése során alkalmazott módszertani eljárásokban, szervezeti formákban és didaktikai eszközökben.
- A tanuló képes lesz az órastílus általános felépítésére és a tanítási gyakorlatban való felhasználására.
- A hallgató képes lesz szisztematikusan összekapcsolni a tantárgy egyes összetevőit: nyelv, irodalom és stílus.
- A hallgató képes a stilisztikai eljárásokra, műfajokra és stilisztikai egységekre vonatkozó elméleti ismeretek helyes magyarázatára és alkalmazására az oktatási folyamatban.
- Különböző módszerekkel, megfelelő pedagógiai kommunikációval, a tanulók tanítási folyamatba való bevonásával tudja motiválni az írásstílusra.
- Képes problémátörténetet összeállítani és eligazodni a célcsoportok egyének helyzetében. Pozitívan módosíthatja az egyén vagy a célcsoport viselkedését és személyiségét.

Kompetenciák:

- A hallgató képes hatékony oktatási tevékenység végzésére, pedagógiai segítségnyújtásra, diagnosztikai, beavatkozási és korrekciós képességekkel rendelkezik.
- A hallgató rendszerezi a megszerzett elméleti ismereteit, értékeli és vállalja a tanulók iskolai oktatásának eredményes módszertanának alkalmazását egy adott tantárgyból.
- A hallgató az elsajátított elméleti ismeretek alapján kompetens lesz a különböző órátípusok, módszerek, nyelvoktatási formák és stílusok szakszerű megvalósításában.

- A tanuló önállóan megtervezi, elkészíti és értékeli a szlovák nyelvóra és stílusóra menetét és tartalmát a módszertannak és didaktikai szándéknak megfelelően.
- A hallgató a szlovák nyelv és stílus szakirodalmának, módszertanának állandó tanulmányozásával növeli műveltségét, és ennek alapján optimalizálja a hallgatók oktatását.
- A hallgató képes a hatékony csapattag munkavégzésre és az egyének menedzselésére, készen áll a szakma önálló teljesítésére, továbbtanulásra, szakmai fejlődésre.
- A hallgató kialakítja a társadalmilag elfogadott állampolgári attitűdöket és pozitív attitűdöt hivatásával és célcsoportjával szemben.

Tantárgy vázlat:

Szakirodalom:

- ALABÁNOVÁ, M. 2015. Slovenský jazyk a slovenská literatúra v základných školách s vyučovacím jazykom maďarským. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2015. - 208 s. - ISBN 978-80-558-0883-3.
- BETÁKOVÁ, V. – JACKO, J. – RÝZKOVÁ, A. Teória vyučovania slovenského jazyka. Bratislava : SPN, 1984.
- FINDRA, J. – GOTTHARDOVÁ, G. – JACKO, J. – TVRDOŇ, E.: Slovenský jazyk a sloh. Bratislava: SPN: 1983. 426 s.
- KAMENÁROVÁ, R. a kol.: Krížom-krážom : Slovenčina A1 – B2. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 2007. – 2014.
- KAMENÁROVÁ, R. Krížom Krážom : Cvičebnica A1+A2. Bratislava : Univerzita Komenského, 2015. - 231 s. - ISBN 978-80-223-3826-4.
- LIPTÁKOVÁ, Ľ.: Integrovaná didaktika slovenského jazyka a literatúry pre primárne vzdelávanie. Prešov : Prešovská univerzita, Pedagogická fakulta, 2011. - 579 s. - ISBN 978-80-555-0462-9.
- PALENČAROVÁ, J. – KUPCOVÁ, J. – KESSELOVÁ, J., 2003: Učíme slovenčinu – komunikačne a zážitkovo. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 2003. 240 s.
- SOMOROVÁ, R. Slovenčina základnej školy v kocke. Bratislava: Príroda 2012. ISBN 978 80 07 01967 6
- VAŇKO, J.: Lingvistické a nelingvistické aspekty vyučovania slovenčiny ako druhého jazyka. IN: Štúdium a výučba jazykov. Pohľad na stav jazykového vzdelávania menšín. (Red. Kozmács I. – Vančo I.) Nitra: FF KUF, 2015. s. 73–86. ISBN 978 80 558 0814 7

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

szlovák

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: PaedDr. Jaroslav Vlnka, PhD.

Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022

Jóváhagyta: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/ CMOR/22	Tantárgy megnevezése: Szlovák morfológiai gyakorlatok
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Gyakorlat Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 2 A tanulmányok ideje alatt: 26 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 3	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 2.	
Tanulmány szintje: I.	
Feltéltárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: Folyamatos értékelés: Aktív részvétel az órákon (1 Kr.). További 1 kredit a következő alternatívák közül szerezhető be: a) a médiából származó írott szöveg elemzése a normatív nyelvtan és a szlovák nyelv morfológiai szabályainak betartása szempontjából; b) hangfelvétel készítése és elemzése a hallgató magánszférájából a szlovák nyelv normatív grammatikai és morfológiai szabályainak betartása szempontjából, tekintettel a magyar nyelv lehetséges hatására; c) az aktuális projektfeladat megoldása. Zárópróba: egyéni felkészüléssel: 1 Kr. A tantárgy összefoglaló értékelése érdemjeggyel az osztályozási skála (A - FX) szerint történik, amely megfelel az UJS tanulmányi szabályzatának (19. cikk, 3. pont). Tanulói időterhelés: 90 óra, ebből: • kombinált tanulás: 26 óra, • szemináriumi munka kidolgozása: 26 óra, • szakmai és eredeti irodalom önálló tanulása: 38 óra.	
Oktatási eredmények: Tudás: • A hallgató elsajátítja a nyelv morfológiai szintjének kérdéskörét, mint a formai (kifejezési) és tartalmi (jelentési) elemek dialektikus egységét. Ezen a módszertani alapon elemzi és értelmezi a formális (paradigmatikus) és a szemantikai morfológia egységeit és kapcsolatait. A morfológiai ismeretek halmazának fontos részét képezik majd a morfológiai kategóriák természetének ismerete, valamint számos kialakult morfológiai fogalom és kifejezés, amelyek megfelelően működnek a szlovák morfológia gyakorlati óráin a morfológiai jelenségek elemzésében. További fontos módszertani kiindulópont lesz a nyelv morfológiai szintje elemeinek funkciójára való tájékozódás, különös tekintettel a szintaktikai szintű konstrukciók grammatikai és szemantikai	

felépítésére. Egy ilyen orientált vizsgálat része lesz egy összehasonlító-kontrasztív szempont is, amely főként a szlovák és a magyar nyelv morfológiai különbségeire fókuszál.

Készségek: A morfológiai kategóriák természetének és szintaktikai kategóriákkal való kapcsolatának alapos ismeretének köszönhetően a hallgató képes lesz a szavak, mint szintaktikai szerkezetek egységeinek morfológiai szerkezetének szakmailag megalapozott elemzésére. Ebben az összefüggésben el tudja majd magyarázni tanítványainak, hogy a szóalakok nem öncélúak, hanem a mondatbeli szintaktikai és szemantikai kapcsolatok kifejezésére szolgálnak. Egyes morfológiai alakzatok változatossága miatt meg tudja majd magyarázni előfordulásukat és használatát a nemzeti nyelv egyes változataiban. Ezzel összefüggésben képes lesz jellemezni a szlovák nyelv morfológiájának dinamikus tendenciáit.

Kompetenciák:

* A hallgató a megszerzett elméleti ismereteit és gyakorlati tapasztalatait a morfológiában alkalmazza iskolai gyakorlatában. Különösen a nominális és verbális morfológia elemeinek jelentésének és kifejezésének alapos ismeretének köszönhetően tudja tanítványainak elmagyarázni több morfológiai kategória természetét és jelentését, különösen a nem nyelvi valósággal kapcsolatban. pl. verbális, időkategória; Gyere.)

• A tanuló képes lesz a megszerzett ismereteit megérteni, kifejtteni és a tantárgyi tananyag keretében funkcionálisan felhasználni, és kedvező légkört teremteni ezeknek az ismereteknek a tanulók számára az oktatói munkája során, az írásbeli kifejezések alkotása, írása, javítása során.

* Az etnikai, ill. a tanulók képesek lesznek megfelelően megmagyarázni számos morfológiai jelenséget az irodalmi nyelv standardjaival kapcsolatban.

Tantárgy vázlata:

1. Nyelvi standard és kodifikáció a szlovák nyelv oktatása szempontjából. Kodifikációs kézikönyvek és nyelvtani segédanyagok használata a tanítási folyamatban.
2. Szisztematikus, leíró vs. funkcionális, természetes morfológia a tanítási gyakorlatban
3. A morfematikai szerkezet és a nyelvtani kategóriák problémakörei. A nyelvtani hibák tipológiája.
4. A visszaható igék gyakorlása
5. Az igeidő és az igeaspektus gyakorlása
6. A szlovák nyelv "új" ragozási rendszere. Kettős formák, variáns utótagok, átmenet a ragozási minták között
7. A szlovák nyelv főneveinek ragozása korpuszpéldákkal. A deklinációs minták gyakorisága
8. Funkcionális morfológia és kategóriák keresztmetszete: a határozottság nyelvtani eszközeinek gyakorlása
9. Funkcionális morfológia és kategóriák keresztmetszete: a térbeli viszonyok kifejezésének nyelvtani eszközeinek gyakorlása
10. Funkcionális morfológia és kategóriák keresztmetszete: a birtokviszony kifejezésének nyelvtani eszközeinek gyakorlása
11. Funkcionális morfológia és kategóriák keresztmetszete: a számok és számnevek kifejezésének nyelvtani eszközeinek gyakorlása
12. Funkcionális morfológia és kategóriák keresztmetszete: a fokozás kifejezésének nyelvtani eszközeinek gyakorlása
13. Morfológia az iskolai gyakorlatban

Szakirodalom:

DOLNÍK, J. (Ed.): Morfologické aspekty súčasnej slovenčiny. Bratislava: Veda, 2010. 464 s. ISBN 978-80-224-1169-2

DUDOVÁ, K.: Prehľad slovenskej morfosyntaxe s cvičeniami. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2015. ISBN 978-80-558-0775-1.

JACKO, J.: Slovenská morfológia v škole. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1974. ISBN 0013207

KAČALA, J.: Vyjadrovanie posesívnych vzťahov v slovenčine. Martin : Matica slovenská, 2018. ISBN 978-80-8128-214-0.

KRÁLIK, A. Slovenské sloveso a jeho používanie. Budapest: Etnikum Kiadó, 1997

MISLOVIČOVÁ, S. – VANČOVÁ, I.: Spýtovali ste sa. Bratislava: VEDA, 2017. ISBN: 978-80-224-1615-3

SOKOLOVÁ, M.: Nový deklinačný systém slovenských substantív. Prešov : Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2007. ISBN 80-8068-550-9.

ŠIMKOVÁ, M. a kol. Skloňovanie podstatných mien v slovenčine s korpusovými príkladmi. Bratislava: Jazykovedný ústav Ľudovíta Štúra, 2016

TÓTH, S. J. Aspekty slovensko-maďarskej porovnávacej morfosyntaxe. Komárno: UJS, 2017.

ZÁVODNÝ, A.: Prednášky a praktiká z morfológie slovenského jazyka I - II. Trnava : Trnavská univerzita v Trnave, 2016. ISBN 978-80-568-0002-7, ISBN 978-80-568-0003-4.

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

szlovák

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató: Dr. habil. Sándor János Tóth, PhD.

Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022

Jóváhagyta: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem					
Kar: Tanárképző Kar					
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/OB/22		Tantárgy megnevezése: Záródolgozat és annak megvédése			
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: A tanulmányok ideje alatt: Az oktatás módszere: bemutató					
Kreditszám: 8					
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere:					
Tanulmány szintje: I.					
Feltételtárgyak:					
A tantárgy teljesítésének feltételei:					
Oktatási eredmények:					
Tantárgy vázlata:					
Szakirodalom:					
A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:					
Megjegyzések:					
Tantárgy értékelése Az értékelt hallgatók száma: 0					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Oktató:					
Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022					
Jóváhagyta: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.					

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/BS/22	Tantárgy megnevezése: Záródolgozati szeminárium
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 1 A tanulmányok ideje alatt: 13 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 4	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 5.	
Tanulmány szintje: I.	
Feltéltárgyak:	
<p>A tantárgy teljesítésének feltételei: Az alapszakos záródolgozattal összefüggő válogatott bibliográfia leadása és az egyes részeinek feldolgozása (10-12 oldal) A szemináriumon való részvétel kötelező. A hallgatók írásban kidolgozzák a záró dolgozat egy részét és benyújtják a válogatott bibliográfiát. A hallgatók az előre meghatározott határidőre leadják oktatónak a kinyomtatott dolgozatrészeket és a bibliográfiát. Amennyiben a hallgató a megszabott határidőn túli 7 napon belül sem adja le a dolgozatot, akkor nem szerzi meg a kreditet. A dolgozat terjedelmét az oktató határozza meg. A dolgozatot az A4 formátumban, 1,5 sorközökkel és a Times New Roman 12 nagyságú betűkkel kell leadni. A dolgozatban be kell tartani a hivatkozási etikát és technikát. Az alapszakos dolgozatban a következőket kell értékelni:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a hallgató analitikus és szintetizáló gondolatmeneteit - az elméleti tudással alátámasztott saját véleményének kifejezését - a dolgozat céljainak és problémáinak meghatározását, valamint a kidolgozásának módját - a dolgozat szerkezetét, logikai egymásra épülését és az egyes részeinek kiegyensúlyozottságát - a szakirodalommal és az információs forrásokkal való munkát (a felhasználásmódjuknak a kiválasztását) - a dolgozat formai követelményeinek alapvető betartását, a hivatkozási szabályok követését - a dolgozat esztétikai és nyelvi oldalát <p>Végső értékelés a SJE Tanulmányi és Vizsgaszabályzata szerinti értékelési skála alapján: A (100%-90%), B (89%-80%), C (79%-70%), D (69%-60%), E (59%-50%), 50% alatt: Fx (a hallgató nem kap kreditet). A hallgató munkaóra-terhelése: 1 kredit = 25 munkaóra (aktív részvétel az órán, szakirodalom tanulmányozása, otthoni készülés, a fenti feladatok elvégzése, tesztre / vizsgára készülés)</p>	
Oktatási eredmények: Tudás	

A hallgató képes lesz közölni és elmagyarázni a szakdolgozatírás általános követelményeit, le tudja írni és jellemezni a szakdolgozat tartalmi szerkezetét, illetve ugyanezt az egyes részeit (bevezetés, főszöveg, mellékletek) vonatkozásában is.

A hallgató el tudja magyarázni a jelenség és a tény fogalmát, illetve le tudja írni az egyes pedagógiai jelenségek kutatásának típusait.

Közelebbről jellemezni tudja majd az adatgyűjtés alapvető módszereit és a szakdolgozatban történő felhasználásukat.

A hallgató meg tudja nevezni a szakszöveg szerzőjére vonatkozó alapvető követelményeket, le tudja írni, illetve jellemezni a szakszöveg modelljét, tulajdonságait és formális felépítését.

Fel tudja majd sorolni és el tudja majd magyarázni a szakdolgozatra vonatkozó formális követelményeket.

A hallgató definiálni tudja absztrakt fogalmát, le tudja majd írni annak szerkezetét, képes lesz jellemezni a minőségi absztrakt ismérveit, közölni tudja az absztrakt írás legfőbb hibáit, meg tudja különböztetni az absztraktot az annotációtól, összegzéstől, kivonattól és szemlétől.

A hallgató meg tudja magyarázni a hivatkozás, parafrázis, kompilát, plágium fogalmát, különbséget tud majd tenni a citáció és a parafrázis között és illusztrálni is tudja majd a forrásokra való hivatkozás egyes technikáit, mégpedig konkrét példákon.

Definiálni és saját szavakkal elmagyarázni lesz képes az általa választott téma problematikájába tartozó alapvető fogalmakat és motívumokat.

A hallgató megismeri a munka alapvető terminusait.

El tudja magyarázni a dolgozatban használt fogalmakat.

Az elméleti szinten létre tudja hozni a záró dolgozatot/szakdolgozatot, minden szükséges kellékkal.

Elemezni és megindokolni tudja a dolgozatának következtetéseit.

Kritikusan képes lesz elemezni a megszerzett ismereteket, ki tudja azokat értékelni és elméletileg is felhasználni.

Készségek

A hallgató a kurzus abszolválása után képes lesz:

- megírni a saját szakdolgozatának projektjét,
- el tudja magyarázni az alapszakos dolgozat megírásának módszertani szabályait,
- definiálni tudja a szakdolgozat problémáját és célját, meg tudja fogalmazni az esetleges hipotéziseket,
- megtervezni a szakdolgozat készítés ütemtervét, együtt annak tartalmával,
- szakirodalommal dolgozni (elsődleges és másodlagos forrásokkal, tud majd információt keresni a könyvtári adatbázisokban),
- az elsajátított ismeretek alapján el tudja majd készíteni logikusan felépített és pontosan megfogalmazott szöveget, létrehozza minőségi absztraktot, megírja a dolgozat bevezetését, befejezését, úgy hogy tiszteletben tartja meghatározott követelményeket,
- prezentálni tudja az adott szakterület ismereteit, megbirkózik annak bonyolultságával, képes lesz véleményalkotásra,
- helyesen tudja majd alkalmazni a hivatkozási szabályokat, a bibliográfiai hivatkozásokkal együtt,
- gyakorlati síkon meg tudja majd írni a dolgozatot, annak minden szükséges kellékével együtt,
- analizálni, szintetizálni és összehasonlítani lesz képes a megszerzett ismereteket, majd megoldási javaslatokat is képes lesz megtenni,
- a kritikai elemzés alapján következtetéseket vonja majd le és gyakorlati ajánlásokat is tesz,

- kritikai módon elemezni tudja a megszerzett ismereteket, kiértékeli azokat és gyakorlatban is alkalmazza,
- prezentálni, vitatkozni és indokolni a megszerzett ismereteket a munkacélok tervezett szempontjából
- az egész tanulmányi csoport keretében és az oktatók előtt prezentálni a kimeneteket, megindokolni azok jelentőségét és gyakorlati alkalmazását.
- befejezni a szakdolgozatot és felkészülni a nyilvános védésre,
- meghatározni a dolgozat témájának és magának a dolgozatnak az erős és gyenge oldalait,
- kritikus módon kiértékelni a választott dolgozatban alkalmazott módszerek és hozzáállások szükségességét és lehetőségeit és kreatívan javasolni az alkalmazásuk lehetőségeit,
- önállóan aktív módon megszerezni új ismereteket az adott területen, kihasználva a szerzett készségeket,
- az oktatási gyakorlatban alkalmazni elméleti ismereteket.

Kompetenciák

A hallgató

- tisztában lesz az akadémiai etika és etikett betartásának szükségével és fontosságával a mostani diák és a majdani tanári életében,
- a társasági viselkedés szabályaival összhangban fog viselkedni,
- elsajátítja a társasági protokoll alapjait, megfelelően tud majd öltözködni és megfelelő cipőt tud majd húzni,
- betartja a hivatkozási etikát,
- nyíltan és őszintén kifejezi saját meggyőződését és nézeteit, de ezzel egyidejűleg képes lesz majd elismerni, hogy a másik félnek is joga van a saját véleményére,
- viseli a viselkedésének következményeit és felelősséget vállal.

Tantárgy vázlat:

1. Szakdolgozatok formai előírásai a SJE irányelveiben.
2. Az alapszakos szakdolgozat rövid leírása.
3. Szakdolgozat jelentősége.
4. Szakdolgozat témaválasztása.
5. Válogatott bibliográfia elkészítése.
6. A dolgozat feladatai és céljai.
7. A megfelelő hivatkozási mód kiválasztása.
8. A szakdolgozat tartalma.
9. Az egyes részek felvázolásának és megfogalmazásának stratégiája.
10. A könyv- és folyóirat irodalommal való munka.
11. Kutatás elvégzése
12. A szakdolgozat megírása
13. Felkészülés a védésre

Szakirodalom:

- KATUŠČÁK, D.: Ako pisať záverečné a kvalifikačné práce. Nitra : Enigma, 2004.
- MADARÁSOVÁ, J. (red.) 2000. Pravidlá slovenského pravopisu. Bratislava: VEDA. ISBN 8022406554
- MARKO, J.: Ako pisať záverečnú prácu. Zvolen : TU, 2010.
- Smernica rektora č. 2/2021 o úprave, registrácii, sprístupnení a archivácii záverečných, rigorózných a habilitačných prác na Univerzite J. Selyeho. 2021. Komárno: UJS

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

szlovák					
Megjegyzések:					
Tantárgy értékelése Az értékelt hallgatók száma: 0					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Oktató:					
Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022					
Jóváhagyta: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.					

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/ŠS/22	Tantárgy megnevezése: Államvizsga
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: A tanulmányok ideje alatt: Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 2	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere:	
Tanulmány szintje: I.	
Feltételtárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: Az államvizsgán a tanulmányok időbeosztása szerinti rendes időben mindazok a hallgatók részt vehetnek, akik a tanulmányaik utolsó évében végzett ellenőrzés során teljesítették a tanulmányi programban foglalt követelményeket. A szóbeli államvizsgán a hallgató számot ad a saját szakján szerzett tudásáról és készségeiről, valamint a vonatkozó szakokkal való interdiszciplináris összefüggésekről. Bizonyítja, hogy képes információkat, elképzeléseket, problémákat és megoldásokat közvetíteni a szak- és laikus közönség számára. Az államvizsga kollokvium formájában valósul meg, amelynek során a hallgató teljesítményét A-tól FX-ig terjedő skálán értékelik. A jegy beszámítódik a teljes államvizsga-értékelésbe. A szóbeli vizsga értékelése az alábbi osztályozási skála alapján történik: A – 100–91%, B – 90–81%, C – 80–71%, D – 70–61%, E – 60–50%. Az a hallgató, aki nem éri el az 50%-ot, nem kap kreditet. Az államvizsga és a védés eredményéről a bizottság elnöke tájékoztat nyilvános keretek között.	
Oktatási eredmények: Ismeretek: - a hallgató ismereteket szerzett a tanulmányi program kötelező és profiltantárgyaiból, - a hallgató képes definiálni és saját szavaival interpretálni az alapvető fogalmakat, megmagyarázni és leírni az alapvető folyamatokat, jellemezni és alkalmazni a kutatás tudományos módszereit a tantárgy tematikus tervében megadott területeken, - a hallgató képes elemezni és értékelni szakjának eddigi ismereteit. Képességek: - a hallgató képes prezentálni a szaktudását, - a hallgató képes az ismeretei átadására, - a hallgató képes megszerezni és alkalmazni a megszerzett elméleti tudást, - a hallgató rendelkezik az önálló tanulás készségével, ami lehetővé teszi számára a tanulmányok folytatását. Kompetenciák: - a hallgató képes kifejezésre juttatni nyelvi és szakmai kultúráját a szóbeli vizsgán,	

- a hallgató a megszerzett ismereteket tágabb kontextusban is tudja használni,
- a hallgató képes a megszerzett ismereteket a gyakorlatba átültetni és azokat rendszerezni,
- a hallgató képes alkotó módon felhasználni az ismereteit a feladatok megoldása során, valamint tudja elemezni a problémát és rendszerezni az új megoldásokat,
- a hallgató képes az elvart színvonalon válaszolni a bizottság kérdéseire.

Tantárgy vázlat:

Irodalomelmélet, szlovák irodalomtörténet a kezdetektől a két világháború közötti időszakig. Gyermek- és ifjúsági irodalom. Az irodalmi szöveg értelmezése. Az irodalom módszertana. A szlovák nyelv fonetika, fonológia, morfológia, lexikológia, szintaxis. A szlovák nyelv oktatásának módszertana.

Szakirodalom:

A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv:

szlovák

Megjegyzések:

Tantárgy értékelése

Az értékelt hallgatók száma: 0

A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Oktató:

Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022

Jóváhagyta: prof. PhD. Juraj Vaňko, CSc.

TANTÁRGYI ADATLAP

Egyetem: Selye János Egyetem	
Kar: Tanárképző Kar	
Tantárgy kódja: KSL/SJdb/VJ/22	Tantárgy megnevezése: Általános nyelvészet
Az oktatási tevékenység típusa, terjedelme és módszere: Oktatás formája: Előadás / Szeminárium Oktatás javasolt terjedelme (tanórában): Hetente: 1 / 1 A tanulmányok ideje alatt: 13 / 13 Az oktatás módszere: bemutató	
Kreditszám: 3	
Tanulmányi időszak javasolt szemesztere / trimesztere: 1.	
Tanulmány szintje: I.	
Feltéltárgyak:	
A tantárgy teljesítésének feltételei: Aktív részvétel az órákon (1 kredit) 50 pont 1 kredit két lehetőség közül szerezhető: A) szakirodalmi cikkek összehasonlító feldolgozása, tematikusan a tantervnek megfelelően (óránként 1 A4-es oldal kidolgozása) B) aktuális projektfeladat (óránként 1 A4-es oldal kidolgozása) Zárófeladat vagy köznyelvi vizsga önálló házi feladattal: 1 kredit: a hallgatók max. pontok száma 50. A tantárgy összefoglaló értékelése érdemjeggyel az osztályozási skála (A - FX) szerint történik, amely megfelel a SJE Tanulmányi Szabályzatának (19. cikk, 3. pont). tic	
Oktatási eredmények: Tudás: A hallgató elmélyülten ismeri meg az általános nyelvészet kiválasztott fejezeteit, utalva azok felhasználási lehetőségére a különböző filológiai tudományágak tanulmányozásában, valamint önálló kutatói vagy pedagógiai munkában. A hallgatók tudásbázisa a nyelvészet különböző területeiről származó tudásrendszerrel bővül - kezdve a rendszernyelvésztől és a legújabb nyelvi irányok (pragmalingvisztika, szociolingvisztika, pszicholingvisztika, kognitív nyelvészet, etnolingvisztika ...) nyelvészeti nyelvészeti módszerekkel. A régió etnikai sajátosságaiból és a vizsgálat fókuszából adódóan kiemelt figyelmet fordítunk a nyelvek genealógiai, területi és tipológiai osztályozására, különös tekintettel a szlovák és a magyar nyelvrendszerben előforduló ellentétes jelenségekre. A tanulmány része lesz a nyelv általános törvényeinek megfogalmazása és fejlődése, beleértve a minden nyelvre jellemző jelenségek (úgynevezett nyelvi univerzálék) keresését. Az általános kérdések ilyen célirányos vizsgálatának köszönhetően a hallgató olyan ismereteket és készségeket sajátít el saját szakterületéről, amelyek lehetővé teszik számára, hogy interdiszciplináris kapcsolatokat és kapcsolatokat keressen más társadalomtudományi tudományágakkal. Készségek:	

A hallgató képes lesz az általános nyelvészeti ismereteket ötvözni a szlovák nyelvrendszer egyes jelenségeivel, ami a felsőbb évfolyamokon a filológiai tudományágak sikeres tanulmányozásának előfeltétele lesz. Az elsajátított készségek közé tartozik az alapvető tipológiai különbségek felismerésének, értelmezésének és magyarázatának képessége is, különösen a szlovák és a magyar, de más nyelvek között is. A hallgató képes lesz a megszerzett ismereteit szakszerűen bemutatni szemináriumokon, ill. akár a szakmai közösség előtt is.

Kompetenciák:

A hallgató képes lesz az általános nyelvészetben megszerzett elméleti ismereteit és gyakorlati tapasztalatait az iskolai gyakorlatban alkalmazni, amely különösen a szlovák és magyar nyelv tipológiai összehasonlító tanulmányozása során szerzett ismereteire vonatkozik. Ennek alapján képes lesz hatékonyan oktatni a morfoszintaktikai jelenségeket szlovák és magyar nyelven; ez az eljárás hozzájárul a kreatív légkör megteremtéséhez a szlovák nyelv nyelvtani rendszerének egyes elemeinek elsajátításában.

Tantárgy vázlat:

1. Nyelvtudomány tárgya. Az általános nyelvészet alapkérdései. A nyelvészet helye a tudományok rendszerében.
2. Nyelvi funkciók. A nyelvi függvények elmélete (K. Bühler, R. Jakobson, F. Miko, J. Horecký ...). A nyelv működése a kommunikációban.
3. Ember - nyelv - társadalom. A nyelv eredete (nyelvi eredetelmélet); nyelv az egyes társadalmi-gazdasági formációkban; nyelvi konvergencia és divergencia.
4. A nyelvészeti kutatás módszerei. Történeti-összehasonlító módszer / nyelvészet. Strukturális nyelvészet.
5. Nyelvtudományi kutatások története. Prágai iskola és funkcionális nyelvészet. A Prágai Nyelvtudományi Kör tézisei.
6. Rendszernyelvészet, nyelvi egységek és ezek kölcsönös kapcsolatai.
7. Nyelvi kategóriák. Nyelvi kategóriarendszer - a szlovák és a magyar szembeállításában.
8. Nyelvdinamika, változások magyarázata, nyelvi variabilitás.
9. A nyelvek osztályozása különös tekintettel a szlovák és a magyar helyére: genetikai, területi, tipológiai (morfológiai és szintaktikai).
10. Generatív nyelvtan. Az egyetemes nyelvtan mint (univerzális) elvek rendszere.
11. Modern nyelvészeti irányzatok: pszicholingvisztika, szociolingvisztika, ökon nyelvészet, pragmalingvisztika, kognitív nyelvészet.
12. A (gépi) fordítás problémái.
13. Idegen nyelvek tanulása, ill. idegen nyelvek tanulása (lingvodidaktikai kérdések).

Szakirodalom:

- BARTMIŃSKI, J.: Jazyk v kontextu kultury. Dvanáct statí z lublinské kognitivní etnolingvistiky. Praha : Karolinum, 2016. ISBN 978-80-246-2883-7
- DOLNÍK, J. Teória spisovného jazyka : so zreteľom na spisovnú slovenčinu. Bratislava : Veda, 2010. ISBN 978-80-224-1119-6
- DOLNÍK, J. Všeobecná jazykoveda. Opis a vysvetlenie jazyka. Bratislava: VEDA, 2009. ISBN 978-80-224-1078
- HORECKÝ, J. Vývin a teória jazyka Bratislava: SPN, 1983
- HORECKÝ, J. Základy jazykovedy. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1978.
- KAČALA, J: Jazykové kategórie v slovenčine. Bratislava : Univerzita Komenského, 2014. ISBN 978-80-223-3486-0.
- KRUPA, V. Jednota a variabilita jazyka. Bratislava : VEDA, 1980. ISBN 0012974

<p>MISTRÍK, J.: Encyklopédia jazykovedy. Bratislava : Obzor, 1993. 517 s. VAŇKO, J.: Kategoriálny rámeč pre analýzu chýb strojového prekladu. In: Mýliť sa je ľudské (ale aj strojové) : Analýza chýb strojového prekladu do slovenčiny. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2017. – ISBN 978-80-558-1255-7, s. 73-88 VAŇKO, J.: Komunikácia a jazyk. Nitra, Katedra slovenského jazyka Univerzity Konštantína Filozofa 1999. 202 s. ISBN 80-8050-253-6.</p>					
<p>A tantárgy teljesítéséhez szükséges nyelv: szlovák</p>					
<p>Megjegyzések:</p>					
<p>Tantárgy értékelése Az értékelt hallgatók száma: 0</p>					
A	B	C	D	E	FX
0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
<p>Oktató: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.</p>					
<p>Az utolsó módosítás dátuma: 30.06.2022</p>					
<p>Jóváhagyta: prof. PhDr. Juraj Vaňko, CSc.</p>					